

Oulun alueen ohjausyhteis- työn toimintasuunnitelma ja ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli 2007

OULUN SEUDUN
AMMATTIOPISTO

OPETUSHALLITUS
UTBILDINGSSTYRELSEN

OULUN ALUEEN OHJAUSYHTEISTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA JA URA- JA ELÄMÄNSUUNNITTELUN OHJAUKSEN TOIMINTAMALLI 2007

Oulun alueen ohjausyhteistyön toimintasuunnitelma ja Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli on tuotettu Opetushallituksen myöntämällä ESR-rahoituksella URA PLUS- ja UraMatkaaja-projektien yhteistyönä. URA PLUS-projektia hallinnoi Oulun seudun ammattiopisto ja UraMatkaaja-projektia Ammattiopisto Luovi (31.7.2007 asti Merikosken ammatillinen koulutuskeskus). Toimintasuunnitelmasa ja -mallissa kuvataan Oulun alueen eri koulumuotojen ja -asteiden (perusaste, toinen aste eli lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus sekä siirtymät) välinen ohjauksellinen yhteistyö ja sen tavoitteet vuoteen 2013 sekä alueelliset ohjauspalvelut ja -kumppanuudet. Toimintasuunnitelma ja -malli on tuotettu ohjaustoiminnan edelleen kehittämisen ja hyvien käytäntöjen vakiinnuttamisen tueksi.

Toimintasuunnitelmassa ja -mallissa kuvataan Oulun alueen ohjausyhteistyön toimintatavat ja palvelujärjestelmä, vastuut ja työnjaot eri toimijoiden kesken sekä tavoitteet vuoteen 2013. Toimintasuunnitelmassa kuvataan lisäksi alueellisen yhteistyösopimuksen sisältöehdotus ja yhteistyöryhmien kokoonpanot sekä tehtävät. Suunnittelun lähtökohtana on ollut edelliseen hallitusohjelmaan (Vanhanen 2003) kirjattu työllisyyden toimintapolitiikkaohjelman tavoite nuorten yhteiskuntatakuusta sekä Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman (2003–2008) koulutustakuu.

Toimintasuunnitelman tarkoituksena on turvata alueelliset ohjauspalvelut sopimalla alueellisesti seuraavista asioista:

1. Ohjauksen toteutusvastuu koulutuksen nivelvaiheissa
2. Oppilaan/opiskelijan mahdollisuus saada neuvontaa ja ohjausta oppilaitoksestaan hänelle oikeaan ohjauspalveluun opintojen päättymisen jälkeen
3. 15–17-vuotiaitten koulutuksen tai työelämän ulkopuolella olevien nuorten ohjaus
4. Alueellisen ohjausyhteistyön hallinnointi ja koordinointi

Esitämme, että Oulun lääninhallitus alueellisena moniammatillisena toimijana kutsuu koolle Oulun alueen ohjauksen hallinnollisen yhteistyöryhmän perustavan kokouksen. Hallinnollisen yhteistyöryhmän ensimmäisenä tehtävänä on Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmän perustaminen ja alueellisen yhteistyösopimuksen allekirjoitustilaisuuden valmistelu.

Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli julkaistaan joulukuussa 2007 osoitteissa; www.osao.fi , www.luovi.fi ja www.seutunappi.fi

Oulussa 10.12.2007

Seija Lehto
projektipäällikkö
URA PLUS –projekti
Oulun seudun ammattiopisto

Marjut Huttunen
projektipäällikkö
UraMatkaaja-projekti
Ammattiopisto Luovi

URA PLUS - Ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen yhteistyö- ja levittämishanke Oulun alueella
UraMatkaaja - Ura- ja elämänsuunnittelun palvelut ja ohjauksen yhteistyö Oulun seudulla erityistä tukea ja ohjausta tarvitseville nuorille

SISÄLTÖ

1. OULUN ALUEEN OHJAUSYHTEISTYÖN TOIMINTASUUNNITELMAN JA URA- JA ELÄMÄNSUUNNITTELUN OHJAUKSEN TOIMINTAMALLIN LAATIMINEN	5
1.1. Ohjaustoiminta	5
1.2. Toimintasuunnitelman ja -mallin valmistelu.....	6
1.3. Oulun alueen ohjausyhteistyön toimintasuunnitelman ja -mallin tarve ja mallintamisen hyödyt.....	8
1.4. Toimintasuunnitelman ja -mallin rajauksista.....	9
2. OULUN ALUEEN OHJAUKSEN NYKYTILA JA OHJAUSTOIMIJAT	10
2.1. Ohjauksen nykytilan arviointia Oulun alueella	10
2.2. Kumppanuudet.....	12
2.3. Ohjaushenkilöstö ja ohjaushenkilöstön ydintehtävät.....	13
3. OHJAUSTOIMINTA JA SEN TAVOITTEET	14
3.1. Ohjausyhteistyön toimintasuunnitelman kohdentaminen	15
3.2. Ohjausyhteistyön hallinnointi ja johtaminen	16
3.3. Ohjausyhteistyön prosessit – palveluketjut ja rajapinnat	17
3.4. Ohjausyhteistyön henkilöstön osallistuminen ja kehittäminen	18
3.5. Ohjausyhteistyön kumppanuuksien kehittäminen	19
3.6. Ohjausyhteistyön keskeiset suorituskykytulokset ja toiminnan arviointi.....	20
4. ESITYS TOIMINNAN KÄYNNISTÄMISESTÄ JA TAVOITTEET VUOTEEN 2013	21
Ohjausyhteistyön toiminnan organisointi Oulun alueella.....	22
Oulun alueen ohjausyhteistyö toimijatasolla.....	22
Toimijaryhmän kokoonpanoehdotus.....	22
Oulun alueen ohjausyhteistyö oppilaitoksen sisällä.....	24
5. OULUN ALUEEN URA- JA ELÄMÄNSUUNNITTELUN OHJAUKSEN TOIMINTAMALLI.....	25
LIITTEET	28
Liite 1: Oulun alueen ohjaustoimijat.....	28
Liite 2: Toimintasuunnitelman ja -mallin valmisteluun osallistuneet henkilöt ja organisaatiot.....	31

I. OULUN ALUEEN OHJAUSYHTEISTYÖN TOIMINTASUUNNITELMAN JA URA- JA ELÄMÄNSUUNNITTELUN OHJAUKSEN TOIMINTAMALLIN LAATIMINEN

Oulun alueen ohjausyhteistyön toimintasuunnitelma (jatkossa toimintasuunnitelma) ja Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli (jatkossa toimintamalli) on tuotettu Opetushallituksen myöntämällä ESR-rahoituksella URA PLUS- ja UraMatkaaja-projektien yhteistyönä. URA PLUS-projektia hallinnoi Oulun seudun ammattiopisto ja UraMatkaaja-projektia Ammattiopisto Luovi (31.7.2007 asti Merikosken ammatillinen koulutuskeskus). Toimintasuunnitelmassa ja -mallissa kuvataan Oulun alueen eri koulumuotojen ja -asteiden (perusaste, toinen aste eli lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus sekä siirtymät) välinen ohjauksellinen yhteistyö ja sen tavoitteet vuoteen 2013 sekä alueelliset ohjauspalvelut ja -kumppanuudet.

Oulun alueella tarkoitetaan tässä toimintasuunnitelmassa Oulun seutukuntaa: Hailuoto, Haukipudas, Kempele, Kiiminki, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Oulunsalo ja Tyrnävä. Tarpeen mukaan yhteistyössä ovat mukana muut (alueen) kunnat. Ohjausyhteistyön kumppaneina ovat Oulun alueen opetuksen ja koulutuksen järjestäjät, kuntien nuorisoseksiä ja sosiaali- ja terveystoimet, nuorten työpajat, Oulun seudun ja Haukiputaan työvoimatoimistot, Oulun työvoiman palvelukeskus, KELA, kuntoutuslaitokset, Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus, Oulun lääninhallitus ja eri järjestöjä.

Toimintasuunnitelma ja -malli on tuotettu ohjaus-toiminnan edelleen kehittämisen ja hyvien käytäntöjen vakiinnuttamisen tueksi. Ne tukevat Oulun alueella (ja Suomessa) eri toimijoiden taholla ja eri projekteissa kehitettyjen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen menetelmien ja toimintatapojen leviämistä ja laajempaa käyttöönottoa. Samalla tuetaan eri toimijoita oman työn kehittämisessä ja ohjaustyöhön liittyvien muutosten toteuttamisessa. Lisäksi vahvistetaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä sekä edistetään eri hallinnonalojen välisten ylisektoristen toimintamallien edelleen kehittämistä.

Toimintasuunnitelmassa ja -mallissa kuvataan Oulun alueen ohjausyhteistyön toimintatavat ja pal-

velujärjestelmä, vastuut ja työnjaot eri toimijoiden kesken sekä tavoitteet vuoteen 2013. Lähtökohtana on ollut edelliseen hallitusohjelmaan (Vanhanen 2003) kirjattu työllisyyden toimintapolitiikkaohjelman tavoite nuorten yhteiskuntatakuusta sekä Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman (2003–2008) koulutustakuu.

I.1. Ohjaustoiminta

Kaikki ohjaustoiminta perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaan, opetussuunnitelmien perusteisiin ja toiminnassa mukana olevien koulutuksen järjestäjien ja kumppaneiden omiin strategioihin ja säädöksiin sekä ohjaushenkilöstön toimintaa ohjaaviin eettisiin periaatteisiin (organisaation/ammattikunnan ammattieettiset periaatteet).

Opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti opetuksen ja ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaiden/opiskelijoiden ihmisenä kasvua ja kasvua eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksen ja ohjauksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden/opiskelijoiden edellytyksiä osallistua koulutukseen. Lisäksi ammatillisen koulutuksen tarkoituksena on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeita sekä edistää työllisyyttä. Koulutuksen tulee tukea opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana. Kokonaistavoitteena on ammatillisesti eriytyvän koulutuksen tarjoaminen koko nuorisoiäluokalle ja nuorten siirtyminen koulutukseen ja koulutuksesta työelämään. (Opetussuunnitelmien perusteet.)

Koulutuksesta jatko-opintoihin ja työelämään siirtyvien nuorten sijoittumista tuetaan opetus- ja työhallinnon ja tarvittavien muiden hallinnonalojen ja palvelun tuottajien ohjauspalveluilla ja yhteistyöllä.

Asetuksessa julkisen työvoimapalvelun toimeenpanosta korostuu oppilaitosten ensisijainen vastuu oppilaiden/opiskelijoiden ohjauksesta. Nuorten yhteiskuntatakuussa, joka tuli voimaan vuonna 2005, työvoimatoimistot sitoutuvat tarjoamaan kaikille nuorille alle 25-vuotiaille työttömille työnhakijoille kolmen kuukauden kuluessa työharjoittelu-, koulutus- tai työpajatoimenpiteen. Nuorten ohjauksessa ja yhteiskuntatakuussa opetusviranomaisien päävastuulla on nuorten koulutukseen ja koulutuksesta työelämään siirtymisen edistäminen sekä opinto- ja oppilaanohjauksen kehittäminen. Työvoimaviranomaisien päävastuulla taas on nuorten yhteiskuntatakuun toimeenpano. Opetus- ja työvoimaviranomaiset valmistelevat yhdessä toimenpiteitä nuorten tukemiseksi koulutuksen ja työelämän tai jatko-opintojen nivelvaiheissa.

1.2. Toimintasuunnitelman ja -mallin valmistelu

Toimintasuunnitelma ja -malli on tuotettu yhteistyössä Oulun alueen koulutuksen järjestäjien ja keskeisimpien ohjausyhteistyötä tekevien palvelun tuottajien kanssa. Toimintasuunnitelmassa ohjaustoiminta ja toiminnan kokonaistavoitteet on jäsennetty eri näkökulmista. Jäsennyksen tausta-ajatteluna on käytetty Euroopan laatupalkintokriteeristön, EFQM-mallin, erinomaisen organisaation laadun tunnuspiirteitä: tuloshakuisuus, asiakassuuntautuneisuus, johtajuus ja toiminnan päämäärätietoisuus, prosesseihin ja tosiasioihin perustuva johtaminen, henkilöstön kehittäminen ja osallistuminen, jatkuva oppiminen, innovointi ja parantaminen, kumppanuuksien kehittäminen sekä yhteiskunnallinen vastuu. Otsikot muokattiin kuitenkin soveltuviksi ohjaustoimintaan ja oppilaitosympäristöön. Toimintasuunnitelman ja -mallin työstämisen yhteydessä kehitettiin alueellisia verkostomaisia työtapoja ja yh-

teisöllistä toiminnan kehittämistä¹. Fokusryhmissä² kartoitettiin haastattelun avulla nykytoimintaa ja etsittiin uusia toimintatapoja sekä laadittiin ohjaustoiminnan SWOT-analyysi. Toimintasuunnitelmassa ja -mallissa ei kuitenkaan puututa ohjaajan ja oppijan väliseen ohjausvuorovaikutustilanteeseen.

Toimintamallissa palveluiden ja palvelurakenteiden tarkastelu on toteutettu prosessimuotoisena jatkumona, joka muodostuu yksilön opiskelu- ja työurasta: perusopetuksesta toiselle asteelle, opiskelu toisella asteella ja toiselta asteelta työelämään tai jatko-opintoihin. Näkökulmana ovat olleet yksilö ja häntä ohjaavat ohjaustoimijat (palvelujen tilaajat, tuottajat ja rahoittajat) sekä päättäjät.

Toimintasuunnitelman ja -mallin tavoitteena on ollut toimintajärjestelmien kuvaaminen ja näiden näkyväksi tekeminen siten, että

- palvelut ja toimintamallit on ryhmitelty ja kuvattu palvelutarveryhmittelynä yleisimmästä erityisempään perustaksi palvelutarvearvioinnille
- toimintoketjut, asiakasrajapinnat ja asiakasrajapintojen sisältö on kuvattu
- käytännön toimintaan osallistuvat tahot ja heidän vastualueensa ja tehtävänsä on määritetty, ja myös päätöksentekoon osallistuvat tahot ja heidän vastualueensa on kuvattu

Toimintasuunnitelmasta ja -mallista pyydettiin lausunnot alueen opetuksen ja koulutuksen järjestäjiltä, Oulun lääninhallituksesta, Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksesta, työvoimaviranomaisilta sekä muilta yhteistyökumppaneilta. Lausuntopyyntöön vastasivat Oulun kaupungin Opetusvirasto, Nuorisosiainkeskus sekä lukioiden opinto-ohjaajat, Oulunsalon kunta/Oulun ympäristökuntien työpajat ja Oulunsalon lukio, Muhoksen kunta, Kiihtävän kunta, Lumijoen kunta, Ylikiihtävän kunta ja Harjunrinteen koulu, Tyrnävän kunnan Kuulammen koulu ja Oulun Steinerkoulu sekä Ammattiopis-

(1) Verkostomaisen työtavan kehittämistä tehtiin yhteistyössä CHANCES -hankkeen verkosto-osahankkeen kanssa. Ks. CHANCES-hankkeen julkaisu: Nykänen, S., Karjalainen, M., Vuorinen, R. & Pöyliö, L. (2007). Ohjauksen alueellisen verkoston kehittäminen – poikkeihallinnollinen ja moniammatillinen yhteistyö voimavarana. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimuslotos 34. Jyväskylän yliopisto.

(2) Fokusryhmähaastattelu antaa mahdollisuuden kerätä monipuolista tietoa kiinnostuksen kohteena (fokusena) olevasta aihepiiristä: ei ainoastaan siitä, mitä on tapahtunut ja mitä mieltä ollaan, vaan myös miten ja miksi, sekä minkälaisia näkemyksiä, kokemuksia, asenteita ja odotuksia aiheeseen liittyy. Koska fokusryhmähaastattelu sisältää ryhmän keskinäisen vuorovaikutuksen, se on yksilöllistä haastattelua lähempänä arkielämää, jossa mielipiteet, asenteet ja tavat muodostuvat. (Tilastokeskus: menetelmäkuvaukset)

to Luovi ja Oulun seudun ammattiopisto. Lisäksi lausunnon antoivat Oulun Lääninhallitus, Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus, Oulun seudun työvoimatoimisto sekä Oulun työvoiman palvelukeskus.

Toimintasuunnitelmasta ja -mallista nostettiin esille hyvinä asioina ensinnäkin se, että suunnitelma ja malli on laadittu tavoitteellisesti ja laajalla toimijajoukolla. Lisäksi hyvänä pidettiin suunnitelman ja mallin pohjautumista yhteiskunta- ja koulutustakuuseen. Lisäksi toimintasuunnitelmassa ja -mallissa on selvitetty ohjaustoiminnan kumppanuudet ja alueellinen yhteistyö sekä hahmoteltu ohjaustoiminnan kokonaisuutta perustuen todelliseen verkostoitumiseen. Toimijaverkossa ovat mukana oppilaitosten lisäksi myös muut ohjausta antavat tahot. Toimintasuunnitelman ja -mallin kokoamistyö on jo prosessin aikana levittänyt yhteistä osaamista, ohjauskäytäntöjen tuntemusta sekä hallintorajat ylittävää yhteistyötä ja alueellinen toimintajärjestelmä on tullut näkyväksi. Toimintamallin julkaisemista www-sovelluksena pidettiin myös hyvänä asiana, samoin kuin toimintasuunnitelmassa esitettyjä konkreettisia toimenpidesityksiä. Ohjaushenkilöstön yhteistietojen luettelon arvellaan säästävän ohjaajan aikaa varsinaiseen ohjaustyöhön. Toimintasuunnitelman ja -mallin odotetaan toimivan myös kokonaisuudessaan ohjaajan työtä tukevana elementtinä, ja niitä voidaan käyttää apuna pitkäjänteisessä ohjaustoiminnan suunnittelussa, kehittämiskohteiden havaitsemisessa, rahoituksen ja toimintojen priorisoinnin määrittelyssä sekä aikuisten ohjauspalvelujen kehittämisessä.

Toimintasuunnitelmaan ja -malliin kaivattiin tarkennuksia tai lisäyksiä esimerkiksi siihen, miten suunnitelmaa ja mallia päivitetään, miten toteutetaan toiminnan käytäntöön vieminen ja jalkauttaminen ja miten sovitaan eri hallintokuntien ja toimijatahojen yhteistyöstä silloin kun ohjattava on vaarassa jäädä ohjausjärjestelmän ulkopuolelle. Yhteistyöryhmän tai -ryhmien muodostaminen herätti myös kysymyksiä, samoin yhteistyösopimukset ja toimeenpanon vastuutukset. Siirtymävaiheiden katvealueet, erityisesti alle 17-vuotiailla, ovat erityisesti yhteisesti sovittavia ohjausalueita. Uusia toimintoja esitettiin 15–17-vuotiaille; matalan kynnyksen ohjausta, pudokkaiden löytämistä, joustavuutta siirtymiin ja koulutuspolkuihin sekä uudenlaista yhteistyötä esimerkiksi nuorisotoimien kanssa. Yhteistyön todellisuuden arviointi ja arviointiin käytettävien mittareiden löytäminen tuotiin myös esiin yhtenä kehittämiskohteena.

Oppilaitokset esittivät näkemyksiään koulujen ohjaushenkilöstön resurssitarpeista. Perusopetuksen yläluokkien opinto-ohjauksen resurssitarpeeksi kuvattiin yleisesti 200–250 oppilasta/päätoiminen opinto-ohjaaja, lisäksi esitettiin tuntiresursseja perusopetuksen lisäopetukseen ja erityisopetukseen. Lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa esitettiin vastaavaa resurssia (200–250 opiskelijaa/päätoiminen opinto-ohjaaja). Toisella asteella esitykset erityisopettajan tarpeesta vaihtelivat 300–600 opiskelijaa/päätoiminen erityisopettaja. Muihin resursseihin ei otettu kantaa.

Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmälle nähtiin olevan tarvetta. Lausunnoissa esitettiin, että alueelle tarvitaan hallinnollinen yhteistyöryhmä, jossa on riittävästi päätösvaltaa sekä toimijaryhmä, jossa on käytännön toiminnan edustus. Yhteistyöryhmien tehtäviksi nähtiin alueellinen koordinaatio, yhteistyön edelleen kehittäminen ja erityisesti käytännön toiminnan tasolla nivelvaiheiden yhteistyön hoitaminen. Yhdessä lausunnossa ehdotettiin myös kunnan sisäistä yhteistyöverkosta, joka voisi toimia turvaverkkona 15 – 18 -vuotiaille. Toimintasuunnitelmassa esitetään yhteistyöryhmän kokoonpanoksi eri oppilaitosmuotojen ja -asteiden edustajia sekä Oulun seudun ja Haukiputaan työvoimatoimistot, Oulun lääninhallitus sekä Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus. Lisäksi kysytään, keitä muita ryhmään mahdollisesti pitäisi kuulua. Jo esitettyjen lisäksi kokoonpanoon kaivattiin edustusta sosiaali- ja terveystoimista, nuorisotoimesta ja elinkeinoelämästä. Yhteistyöryhmän kokoamista tarpeen mukaan eri asiantuntijoista esitettiin myös, samoin ohjaustoimijoiden ryhmää ja kuntakohtaisia ryhmiä. Lisäksi esitettiin toimintasuunnitelmassa esitettyä kokoonpanoa, jossa edustus olisi jokaisesta seutukunnan kunnasta. Yhteistyöryhmän koordinointia esitettiin jollekin vakiintuneelle organisaatiolle; suurelle oppilaitokselle, seutukunnalle tai Lääninhallitukselle ja koordinaattoriksi kaivattiin myös yksittäistä henkilöä. Oulun kaupungin opetusvirasto perusteli esitystään järjestäjatahojen ja oppilasmäärien näkökulmasta ja esitti Oulun kaupunkia koordinaatiovastuuseen.

Verkostotoimintaan osallistumisesta ja mahdollisesta sitoutumisesta pyydettiin kannanotot yksilöitynä eri toimintoihin. Lausunnon antajat vastasivat itselle tärkeiksi kokemuksiensa kohtiin, joten vastaajia ei siitä syystä ole kaikissa kohdissa yhdeksäätoista. Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmään ei ku-

kaan ilmoittanut halukkuuttaan vetovastuuseen tai koordinaatioon, lukuun ottamatta Oulun opetusviraston esitystä edellä. Kaikki lausunnon antajat olivat kuitenkin halukkaita joko osallistumaan yhteistyöryhmään jäsenenä tai asiantuntijana (19 vastaajaa/yhteensä 19 vastaajasta), samoin monet olivat halukkaita osallistumaan yhteistyösopimukseen joko jäsenenä tai ainakin seuraamaan sen edistymistä (13/13), ja käytännön toimijatasoin toimintaan (12/13). Kaksi organisaatiota oli valmiita luovuttamaan oman organisaation ohjaustoiminnan ja ohjausorganisaation kuvaukset yhteistyöverkoston käyttöön, loput (11) halusivat olla mukana toiminnassa. Alueellisen työsuunnitelman näki yksi lausunnon antajista kuntakohtaisena, muut kysymykseen vastanneet (10/10) halusivat olla mukana tekemässä sitä. Ohjaustoiminnan asiakas- ja palvelutarpeen ennakointijärjestelmän laatimiseen halusi osallistua kaikki siihen vastanneet (10), mutta kukaan ei halunnut koordinoita sitä. Ohjaushenkilöstön täydennyskoulutuksen järjestämisvastuuta haluavat ottaa Ammattiopisto luovi sekä Oulun seudun ammattiopisto, muut toimijat (12/12) haluavat osallistua toimintaan. Oppilaiden ja opiskelijoiden seuraavalle asteelle siirtymisen seurantaan ja uudelleenohjaukseen vastaajat halusivat osallistua, varsinkin jos ohjattava oli tai tuli organisaation asiakkaaksi. Osalle oppilaitoksia siirtymäseuranta oli asiana uusi, mutta mahdollinen käyttönotettavaksi. Oppilaitoskohtaisten oppilaan- ja opinto-ohjauksen suunnitelmien ja resurssien yhteiseen tarkasteluun olivat valmiita toisen asteen oppilaitokset, ohjausyhteistyöstä tiedottamiseen lähes kaikki (13/13).

Tämä toimintasuunnitelma on viimeistelty lausuntojen pohjalta erityisesti toimintasuunnitelman toimenpiteiden ja käyttönoton osalta.

Toimintasuunnitelma ja -malli julkaistaan kaikkien ohjaustoiminnassa mukana olevien käyttöön ja käytettävyyttä helpotetaan verkkopalvelulla sekä Oulun seudun ammattiopiston että Ammattiopisto Luovin www-sivujen kautta ja myös Oulun seutukunnan verkkopalvelun kautta (ks. www.seutunappi.fi, 19.12.2007 alkaen).

I.3. Oulun alueen ohjausyhteistyön toimintasuunnitelman ja -mallin tarve ja mallintamisen hyödyt

Toimintasuunnitelman ja -mallin laatimisen lähtökohtana ovat olleet seuraavat toiminnan toteuttamisessa ja arvioinnissa esille tulleet asiat:

- ohjaustoiminnan kokonaisuus on kirjava ja vaihtoehtoisia palveluita on tarjolla runsaasti, jonka vuoksi palveluiden hyödyntäminen on usein vähäistä; esim. palvelua tarvitsevat tahot eivät aina tiedä, mitä on tarjolla, mikä on jonkin palvelun sisältö ja kuka vastaa palvelun tuottamisesta
- eri hallinnonalojen ja kouluasteiden välisen yhteistyön kuvaamista ja näkyväksi tekemistä koulutuksen siirtymissä sekä toisen asteen koulutuksen aikana ei ole aikaisemmin tehty alueellisesti
- palveluiden prosessimuotoista mallintamista ei ole aiemmin tehty tavalla, joka on nyt tuotettu URA PLUS- ja UraMatkaaja- yhteistyönä
- ohjaustoiminnan kokonaisvaltaisia kuvauksia on tehty vähän ja erityisesti vastuut sekä resurssimäärittelyt ovat olleet hajanaisia tai puutteellisia.

Toimintasuunnitelman ja -mallin laatimisen hyötyinä on nähty mm. seuraavat asiat:

- työntekijöillä on mahdollista hahmottaa ohjaustoimialueen kokonaisuus ja ohjata asiakas suoraan oikean palvelun/palvelun tuottajan palveluihin asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti
- palveluntuottajat voivat arvioida ja kehittää tuottamia palveluja ja niiden sisältöjä kokonaisuus huomioiden sekä määrittää samalla paikallisesti ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen laatua ja vaikuttavuutta
- palveluiden tuottajien, tilaajien ja rahoittajien on helpompi tarkastella palveluiden kokonaisuutta ja myös yksittäisten palveluiden sisältöä
- mallintamista voidaan hyödyntää uusien työntekijöiden perehdyttämisessä ja ohjausalan opiskelijoiden ohjauksessa
- asiakkailla (oppilaat, opiskelijaksi hakevat, opiskelijat, työelämään hakeutuvat henkilöt, ja oppilaiden ja opiskelijoiden vanhemmat tai huoltajat) on mahdollista saada jäsennellysti tietoa tarjolla olevista palveluista ja niiden sisällöistä, samoin kuin palveluiden tuottajista.

1.4. Toimintasuunnitelman ja -mallin rajauksista

Toimintasuunnitelman ja -mallin käyttöönotossa lähtökohdana on ohjauksen tavoitteellisuus siten, että ohjauksella edistetään sopivaa ja tarkoituksenmukaista toisen asteen koulutuspaikan ja jatkosijoitumisvaihtoehdon löytymistä. Toimintamallissa on kuvattu eri vaihtoehtoiset polut perusopetuksesta toiselle asteelle ja toiselta asteelta työelämään tai jatko-opintoihin. Kantaa ei oteta siihen, mihin palveluun asiakkaan tulee siirtyä, koska tämä vaatii aina yksilön palvelutarpeen tarkemman arvion. Kouluasteiden sisällä tapahtuvat siirtymät (luokka-asteelta toiselle, alakoulusta yläkouluun, jne.) ja ohjaus näissä sisäisissä siirtymissä kuvataan jokaisen oppilaitoksen omista opetussuunnitelmissa ja/tai prosessikuvauksissa, eikä niitä ollut tarkoituksenmukaista sisällyttää toimintasuunnitelmaan tai -malliin.

Toimintamallista on rajattu pois useita asiakkaan koko elämäntilanteeseen vaikuttavia asioita ja siirtymiä, kuten asuminen ja perheen perustaminen. Nämä elämän osa-alueet ovat tärkeitä ja liittyvät tässä kuvattuun toimintaan, asiakokonaisuuden hallittavuuden takia rajaus oli kuitenkin pakko tehdä.

2. OULUN ALUEEN OHJAUKSEN NYKYTILA JA OHJAUSTOIMIJAT

Oulun alueen perus- ja toisella asteella lisääntyvää tarvetta oppilaan- ja opinto-ohjaukseen sekä ammatinvalinnanohjaukseen aiheuttavat nuorten ikäluokkien suuri määrä, Oulun seudun hyvä vetovoima opiskelupaikkana, nuorten heikko työllisyystilanne sekä korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden suuri tarjonta. Oulun seutukunnan väestön kokonaiskasvu on ollut nopeaa erityisesti vuoden 1990 jälkeen, lisäys väkiluvussa on ollut noin 25 %. Seutukunnassa väestön ikärakenne on koko maata nuorempaa, nuorten osuus väestöstä on suurempi ja yli 50-vuotiaiden osuus pienempi kuin koko maassa keskimäärin. Väestökasvun ennustetaan jatkuvan vuoteen 2030 asti. Työllisten keski-ikä on nuorempi kuin koko maan vastaava. Työhöntuloiässä (20-vuotiaat) olevien määrä on suurempi kuin työmarkkinoilta poistuvien (60-vuotiaat) määrä ja nuorta työvoimaa tulee työmarkkinoille työmarkkinoilta lähteviä enemmän selvästi pitempään kuin maassa keskimäärin. Oulun seutukunnan väestön koulutustaso on Suomen korkeimpia. Seutukunnassa alle 25-vuotiaiden osuus työttömistä on selvästi korkeampi ja pitkäaikaistyöttömien osuus hieman alhaisempi kuin koko maassa. Alueella on yhtä aikaa sekä työvoimapula että korkea työttömyys. (Oulun seutukunnan työllisyysstrategia, taustatara-portti 2004.)

Väestö kasvaa suhteellisen nopeasti myös koko Pohjois-Pohjanmaalla. Alueen lähes 372 000 ihmisestä yli viidennes on alle 15-vuotiaita, mikä on suurempi osuus kuin minkään muun TE-keskuksen alueella. Vuonna 2004 väestö kasvoi ennakkotietojen mukaan lähes 3 000:lla. Väestönkasvu perustuu korkeaan syntyvyyteen ja tulomuuttoon. Väestö kasvaa lähinnä Oulun seudulla. Myös Oulun kaaren ja Ylivieskan seutukunnissa väestö on hieman kasvanut, mutta muissa seutukunnissa väestö vähenee. Väestöstä 54 % eli kasvava osuus asui Oulun seutukunnassa. Tilastokeskuksen väestöennuste olettaa väestön kasvun jatkuvan aina vuoteen 2025 asti. Syyskuussa 2004 julkistetun Tilastokeskuksen uuden väestöennusteen, muuttoliikkeen huomioivan ns. trendiennusteen, mukaan vuonna 2025 alueella olisi yli 398 000 henkeä. (eENNAKOINTI.fi, Pohjois-Pohjanmaan ennakointitietojärjestelmä)

2.1. Ohjauksen nykytilan arviointia

Oulun alueella

Ohjauksen keskeisiä toimintoja ovat opintojen aikainen ohjaus, ohjaus perusopetuksesta toiselle asteelle ja toiselta asteelta työelämän sekä jatko-opintoihin. Opintojen aikaiseen ohjaukseen kuuluvat opintojen suunnittelu, oppimisen ohjaus ja jatkosijoittumisen suunnittelu sekä oppilaan/opiskelijan kokonaisvaltaisen kehittämisen tukeminen.

Ohjauksen kehittämisen ja toteuttamisen onnistumisia Oulun alueella ovat olleet hallintorajat ylittävä yhteistyö, viranomaisten yhteiset tavoitteet ja näkemykset, monipuoliset vaihtoehdot, koulutuksen ja erityispalvelujen paikallinen saatavuus, toimiva yhteistyö työnantajien kanssa (esim. työssäoppiminen, erilaiset harjoittelut ja työkokeilut), hyvin kehittynyt nivelvaiheyhteistyö kouluasteelta toiselle siirryttäessä, ammatillisten oppilaitosten ja työpajojen lisääntynyt yhteistyö, työpajatoiminnan vakinaistuminen Oulun kaupungissa, hyvien mallien ja käytänteiden levittäminen sekä joustava ja sitoutunut yhdessä tekeminen kumppaneiden kesken. (URA PLUS ja UraMatkaaja-projektien järjestämän Uraohjauksen seminaarisarjan työryhmät vuosina 2005-2007.)

Kehittämiskohteita ovat ohjauksen arvostuksen lisääminen, riittävä ja oikein kohdennettu resursointi (vakituinen ohjaushenkilöstö), riittävän konkreettiset työvälineet ja yhteinen käsitteistö, eri ammattiryhmien työn tuntemuksen lisääminen, kunta- ja hallintorajat ylittävä yhteistyö ja tiedonsiirto, verkostojen määrittäminen ja koordinointi (mitä verkostoja toimii, yhteystiedot, toiminnot, organisaatioiden läpinäkyvyys), työnantajatahon mukanaolo ohjausyhteistyössä, selkeä työnjako rahoituksellisissa kysymyksissä (mitä, kuka saa, millä perusteilla), eri asiakasryhmien erityispiirteiden huomioiminen, käytettävät toimintamallit ja keinot, oikeat palvelut oikeaan aikaan (joustavasti, nopeasti), ennaltaehkäisevään työhön panostaminen ja yhteiskuntaan valmentaminen, yhteistyö vanhempien kanssa, välityömarkkinat, päivitetyn tiedon saatavuus, avoimempi tiedottaminen sekä räätälöidyt, yhteiset koulutukset

koko henkilöstölle ja työnohjaus. Lisäksi eri kehittämissäryhmissä ja työryhmissä on toivottu lainsäädännön ja asetusviidakon yksinkertaistamista. (Nykyinen: Fokuseriäraportti, 2005 ja Uraohjauksen seminaarisarjan työryhmät vuosina 2005-2007.)

Osassa Oulun alueen oppilaitoksia vuosina 2004–2007 toteutettujen itsearviointien tulosten mukaan oppilaiden/opiskelijoiden ja opinto-ohjaajien mielestä ohjausta ei saa niin paljon kuin tarvittaisiin. Oppilaitosjohdon mielestä opinto-ohjausta taas on tarjolla riittävästi.

Tilastokeskuksen Sijoittumispalvelun vuoden 2005 tilaston mukaan Oulun seutukunnan peruskouluista jäi vuonna 2005 sijoittumatta (pääasiainen toiminta peruskoulun jälkeen muu tai tuntematon) yhteensä 5,8 % (156). URA PLUS-projektin ja Oulun alueen ohjaushankkeen yhteisissä pilottiperuskouluissa vastaava luku vaihteli 0 % ja 7,2 % välillä, kun muissa seutukunnan peruskouluissa vaihtelu oli 0 % ja 13,6 % välillä. 2005 keväällä oli kehittämishankkeista takana ensimmäinen toimintavuosi ja nivelvaiheen siirtymät olivat erityisesti tarkastelun kohteena.

Koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta kuvaavia indikaattoreita ovat mm. siirtyminen jatko-opintoihin ja työhön sekä koulutuksen läpäisy aika. Oulun seutukunnan perusopetuksen päättöluokkalaisista ja lisäopetuksen opiskelijoista haki vuonna 2005 jatko-opintoihin 98 %; hakematta jätti 58 oppilasta (Niittymäki, 2005, OPH). Oulun seutukunnan tilanne Oulun seudun toisen asteen strategisen selvityksen 2006 mukaan oli seuraava: lukion läpäisee Oulun seudun lukioissa 95,4 % lukion aloittaneista; ammattiopiston opiskelijoista n. 60 % suorittaa tutkinnon kolmessa vuodessa. Lukioista jatko-opintoihin siirtyy 84 % yo-tutkinnon jälkeen viimeistään kolmannen vuoden syksyllä; ammattiopistosta työllistyy n. 60 % valmistuneista ja siirtyy korkea-asteen jatko-opintoihin n. 15 % valmistumisvuonna. (Leinonen, 2006).

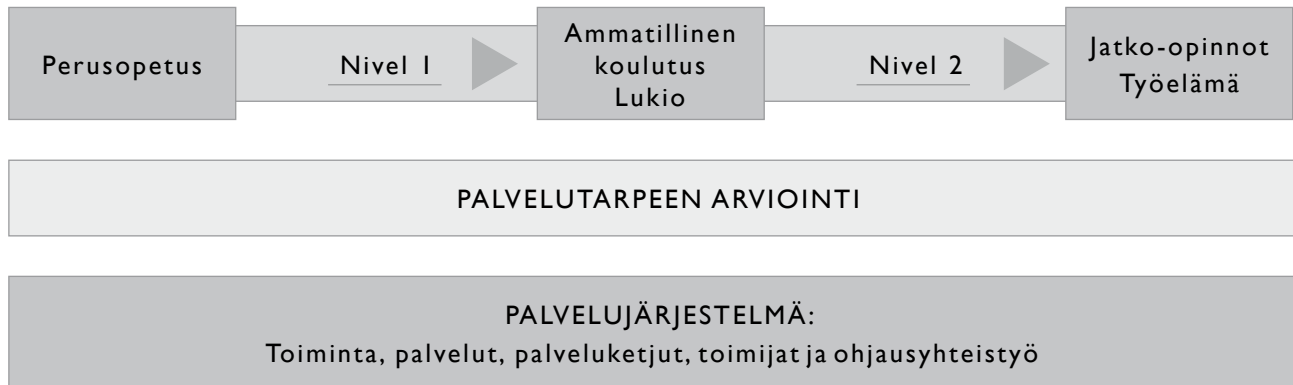
Koulutustakuun ja yhteiskuntatakuun toteutuminen vaatii riittävää ja toimivaa ohjaus- ja seuranta-järjestelmää. Ammatillisen tutkinnon pidentyminen yli kolmeksi vuodeksi voi johtua erityisen tuen tarpeesta, opintojen tilapäisestä keskeytymisestä esimerkiksi varusmiespalveluksen tai äitiysloman/hoitovapaan takia tai muusta syystä. Pidentynyt-

tä opintoaika ei kuitenkaan tilastollisesti seurata. Erityisesti poikien kohdalla asevelvollisuus venyttaa työhön ja jatko-opintoihin siirtymistä myös tutkinnon suorittamisen jälkeen. Tilastollisesti toiselta asteelta valmistuneiden sijoittumista seuraa Tilastokeskus. Tilastoissa kuvataan noin neljän vuoden aikana valmistuneiden tilannetta tilastovuoden viimeisenä päivänä. Esimerkiksi Oulun seudun ammattiopiston osalta vuoden 2004 lopun tilanne oli 2001–2004 valmistuneilla: 57 % töissä, 18 % työttömänä, 12 % opiskelemaan, 5 % asevelvollisina, 7 % muualla, mm. äitiyslomalla). Nopea, ajantasainen seurantatieto puuttuu. (12.6.2007 käytössä oleva tieto, Tilastokeskus). Lisäksi toisen asteen ammatillisen opetuksen ja koulutuksen järjestäjät seuraavat omien opiskelijoidensa sijoittumista koulutuksen päättövaiheessa yhteistyössä Oulun lääninhallituksen kanssa. Valmistumassa olevien opiskelijoiden sijoittumistietona kysytään opiskelijoiden omaa arviota mahdollisesta sijoittumisesta 4 kk valmistumisen jälkeen.

2.2. Kumppanuudet

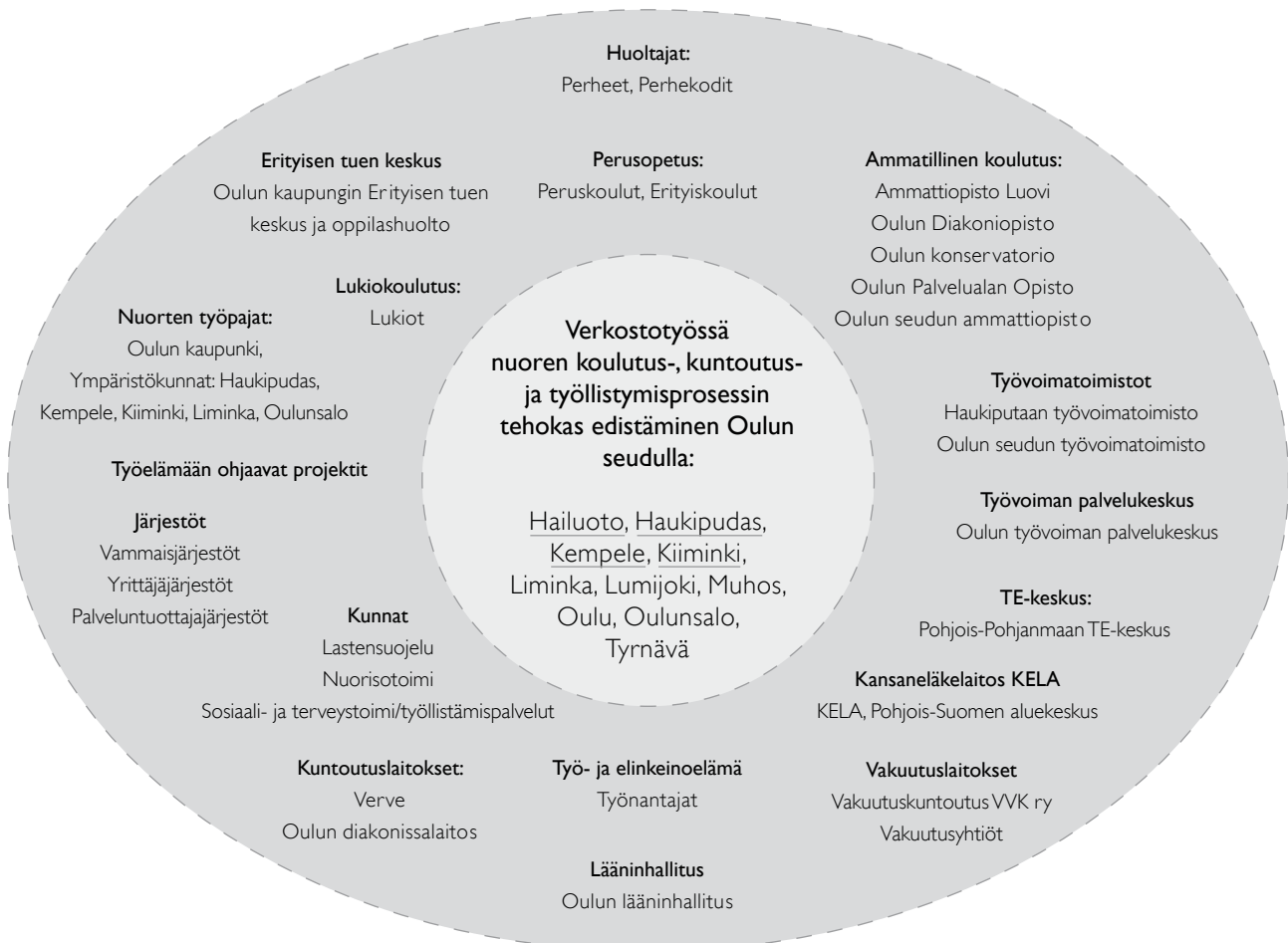
Ohjaustoiminnan kokonaisuus on laaja, palveluita/ vaihtoehtoisia palveluita on tarjolla runsaasti, samoin toimijoita ja palveluiden tuottajia on runsaasti. Ohjaustoiminnan kokonaisjärjestelmä on

kuvattu seuraavassa (kuva 1.), lisäksi ohjaustoiminnan kumppanuuksia Oulun alueella havainnollistaa kuva 2. Kumppanuudet ovat merkityksellisiä sekä kouluvaiheen, että erityisesti nivelvaiheiden aikana.

Kuva 1. Ohjaustoimintaan liittyvät kumppanuudet.

Katso myös sähköinen liite: Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli, osoitteessa www.osao.fi/uraplus tai www.luovi.fi sekä www.seutunappi.fi.

Kuva 2. Ohjaustoimintaan liittyvät kumppanuudet.

Katso myös: Liite 1, Oulun alueen ohjaustoimijat sekä Liite 2, Toiminta-suunnitelman valmisteluun osallistuneet henkilöt ja organisaatiot

Palveluiden toimivuuden kannalta organisaation sisäisten kumppanuuksien lisäksi ulkoiset kumppanuudet ovat tärkeitä. Ohjaushenkilöstön on tunnettava yhteistyötahot ja tiedettävä yhteyshenkilöt. Samoin on tunnettava verkoston toimintatavat sekä se, millaisia palveluja, missä tilanteissa ja millaisilla ehdoilla kukin kumppanitoimija tarjoaa. Haasteelliseksi yhteistyöverkostossa toimimisen tekevät verkoston laajuus, henkilöiden vaihtuvuus ja asiakastarpeiden monimuotoisuus. Jokaisen toimijan on tunnettava verkoston toiminta ja henkilöt pääpiirteissään, ylläpidettävä verkostoa omalta osaltaan, päivitettävä yhteystietoja ja osattava tunnistaa ohjausasiakkaiden kulloisiakin tarpeita ja yhdistää niitä tarjolla oleviin palveluihin. Tämä korostuu erityisesti nivelvaiheissa. Ohjaushenkilöstön näkökulmasta laaja verkosto antaa hyvän pohjan laadukkaalle asiakastyölle, toisaalta verkostossa toimiminen ja sen ylläpitäminen vievät aikaa.

- mahdollisuuksia koskevan tiedon kokoaminen, ylläpito ja levittäminen
- ohjauskokonaisuuden hallinta, konsultaatio ja ohjauspalvelujen koordinaatio (mm. ryhmän-ohjaajien ohjaaminen)
- tutkimus ja arviointi
- palvelujen ja toimenpideohjelmien hallinnointi
- alueellinen yhteistoiminta
- työmarkkinoille siirtymisen ja sijoittumisen ohjaus, seuranta ja arviointi
- oman ohjausprosessin/neuvontaprosessin tuloksellisuuden arviointi

2.3. Ohjaushenkilöstö ja ohjaushenkilöstön ydintehtävät

Oppilaitoksissa kaikki työntekijät tekevät ohjaustyötä. Erityisesti ohjaustyötä tekevät opinto-ohjaaja, opintoneuvoja, luokanvalvoja, ryhmänohjaaja, urasuunnittelija, opettajatutor, opintos sihteeri, kuraattori, opiskelijatutor ja usein myös terveydenhoitaja ja psykologi. Ohjaustyötä tekevät myös rehtori, yksikönjohtaja, apulaisrehtori, koulutusjohtaja, osastonjohtaja, tiimivetäjä, opettajat ja opetustukihenkilöstö liittyen omaan työhönsä. Nimikkeet ja nimikkeisiin kuuluvat työtehtävät vaihtelevat eri organisaatioissa.

Ohjausalan kansainvälinen keskusjärjestön IAEVG:n (The International Association for Educational and Vocational Guidance) mukaan (Onnismaa, 2003, 139-141) ohjaushenkilöstön ydintehtävät voidaan kuvata seuraavasti. Ohjaushenkilöstön tehtävänä etenkin oppilaitoksissa on:

- asiakkaan tilanteen määrittely ja arviointi, asiakaslähtöinen ohjaus
- opintojen, ammatinvalinnan ja urasuunnittelun sekä elämänsuunnittelun ohjaaminen
- henkilökohtainen ohjaus/neuvonta
- koulutusta, opiskelua sekä eri ammatteja ja työ-

3. OHJAUSTOIMINTA JA SEN TAVOITTEET

Yhteistyössä toimintasuunnitelman laatimiseen osallistuneiden kumppaneiden kanssa on määritelty Oulun alueen ohjaustoiminnan kokonaistavoitteet:

”Oulun alueen nuorilla on saatavana tarpeiden mukaiset ura- ja elämän-suunnittelun ohjauspalvelut niin, että koulutustakuu³ ja yhteiskuntatakuu⁴ toteutuvat.”

Toiminnan joustavuus muuttuvassa toimintaympäristössä, sidosryhmätarpeiden ennakointi sekä organisaatioiden suorituskyvyn arviointi antavat välineitä toiminnan suunnittelulle sekä pohjan tavoitteiden saavuttamiselle.

Kokonaistavoitteen saavuttaminen edellyttää:

- tarpeiden ennakointiä
- palvelujen käyttäjien tarpeiden tunnistamista
- tarjottavien palvelujen kuvaamista/mallintamista ja resursointiä
- puuttuvien palvelujen suunnittelua, mallintamista ja resursointiä
- yhteistyöstä sopimista ja kumppanuutta
- toiminnan suunnitelmallista arviointia ja parantamista
- systemaattista ja suunnitelmallista ohjaus-yhteistyötä.

Toimintasuunnitelman ja-mallin kokoamisen yhteydessä on kartoitettu nykytoimintaa ja tehty ohjaustoiminnan SWOT-analyysi. SWOT-analyysin perusteella on laadittu seuraavissa alaluvuissa kuvatut avaintekijäkuvaukset sekä tarvittavat toimenpiteet käyttäen pohjana EFQM-mallia. Keskeiset toimenpide-esitykset on esitetty koottuna luvussa 4.

(3) Koulutustakuu = ”Vuonna 2008 vähintään 96 prosenttia peruskoulun päättävistä aloittaa samana vuonna lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa tai perusopetuksen lisäopetuksessa. Nuorten urasuunnittelun ja opiskeluvaihtojen tukemiseksi parannetaan opilaanohjausta ja turvataan ohjauksen riittävyys ja korkea laatutaso perusopetuksen ylemmillä vuosiluokilla. Perusopetuksen yhteydessä annettavaa lisäopetusta ja sen rahoitusta kehitetään. Ammatillisen peruskoulutuksen ja lukion opiskelijavaihtoja kehitetään siten, että samana vuonna peruskoulun päättäneiden pääsy koulutukseen turvataan. Siltä varalta, että nuori vielä jäisi ilman peruskoulun jälkeistä jatko-opintopaikkaa, parannetaan henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa opetus- ja työvoimaviranomaisten yhteistyönä.”

Ohjelmajohtaja Harri Skog: Työllisyysohjelman toteutus käynnistynyt, Työministeriö 2004.

(4) Nuorten yhteiskuntatakuu = työllisyysohjelman mukaisesti jokaiselle alle 25 vuotiaalle työttömälle järjestetään koulutus-, työharjoittelu-, työpaja- tai työpaikka kolmen kuukauden työttömyysjakson aikana.

3.1. Ohjausyhteistyön toimintasuunnitelman kohdentaminen

Toimintasuunnitelma on tarkoitettu ohjaustyötä (oppilaitokset, työhallinto ym.) tekevien käyttöön. Ensisijaisia ohjausasiakkaita ovat perusopetuksen oppilaat sekä toisen asteen opiskelijat. Näiden asiakasryhmien sisällä ja lisäksi erityistä huomiota kiinnitetään erityistä tukea tarvitseviin oppilaisiin/

opiskelijoihin, keskeyttämistä harkitseviin tai keskeyttämisvaarassa oleviin opiskelijoihin, vaille toisen asteen opiskelupaikkaa jääviin sekä työn ja jatko-opintojen ulkopuolelle jääviin. Ohjausyhteistyön toimijoita ovat sekä ohjausasiiantuntijat, oppilaitosten henkilökunta, viranomaiset että työelämä.

Avaintekijät	Arviointikriteeri/mitteri	Toimenpiteet	Toimintavastuutaho	Toteutuu
Ohjausyhteistyön palvelujärjestelmä	Rakenteet, palvelut ja palveluketjut on kuvattu sekä rajapinnat ja niiden toiminta on määritelty asiakastarpeiden ja asiakas- ja kumppanitoimija-palautteiden perusteella	– Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli – Oppilaitoskohtainen oppilaan-/opinto-ohjaussuunnitelma – Ohjauksen vuosittainen alueellinen työsuunnitelma	– URA PLUS ja Ura-Matkaaja-projektit – Ohjauksen hankkeet – Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Ohjaushenkilöstö – Alueelliset ohjauksen yhteistyöryhmät	2008
Ohjaustoiminnan ennakointi	Toimintaa ohjaava ohjaustoiminnan asiakas- ja palvelutarpeiden ennakointijärjestelmä	Ohjauspalvelutarpeen ennakointijärjestelmän laatiminen	– Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä – Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä – Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Ohjaushenkilöstö	2010 mennessä
Kumppanuudet koulutuksen ja nivelvaiheiden aikana	Palvelut, toimintatavat ja menetelmät kuvattuna	– Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli – Toimintamallissa kuvatut tietolomakkeet ja toimenpiteet aktiivisessa käytössä	– URA PLUS ja Ura-Matkaaja-projektit – Ohjauksen hankkeet – Ohjaushenkilöstö – Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät	2007
Oppilaitoskohtaiset ohjaussuunnitelmat opetussuunnitelmien puitteissa	Alueellinen/oppilaitoskohtainen suunnitelma	Opinto-ohjauksen opintojaksot/ -oppitunnit kaikilla kouluasteilla käytössä	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Ohjaushenkilöstö	2009

Keskeiset toimenpide-esitykset:

- Otetaan ohjausyhteistyön toimintasuunnitelma ja -malli käyttöön Oulun alueella.
- Perustetaan Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä sekä Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä
- Laaditaan ohjausyhteistyön alueellinen työsuunnitelma vuosittain.
- Laaditaan ohjausyhteistyön alueellinen ennakointijärjestelmä.

3.2. Ohjausyhteistyön hallinnointi ja johtaminen

Ohjausyhteistyössä on lähtökohtana jokaisen organisaation oma tapa toimia ja oma johtamisjärjestelmä. Ohjausyhteistyön johtaminen, toiminta, koor-

dinointi ja yhdessä työskentelyn periaatteet sovitaan niin, että ne tukevat kumppanuuksien kehittymistä ja ylläpitämistä asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Avaintekijät	Arviointikriteeri/mittari	Toimenpiteet	Toimintavastuutaho	Toteutuu
Verkostoyhteistyöstä sopiminen	Sovitaan, mitä ohjausyhteistyön verkostoja perustetaan ja ylläpidetään Päätökset osallistumisesta/jäsenten nimeämisestä on tehty kaikilla kumppaneilla Työnjako ja erityisesti nivelvaiheiden ylittävien toimenpiteiden vastuut ja rahoitus on sovittuna Sopimuksien toteutumista seurataan.	Yhteistyösopimukset: – alueellinen yhteistyösopimus – kumppanitoimijoiden väliset sopimukset Yhteistyösopimusten lähtökohtana Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli Toimintasuunnitelman ja -mallin päivittämisen hallintuotto	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Kumppanitoimijat	2008
Yhteisistä toimintakäytännöistä sopiminen ja niistä tiedottaminen	Alueellisessa työsuunnitelmassa on tarkennettu toimintakäytännöt, vastuut ja työnjaot	– Ohjausyhteistyön yhteissuunnittelu – Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamallin mukainen toiminta – Toimintamallin jatkuva kehittäminen	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Kumppanitoimijat – Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmät	2010
Alueellinen koordinaointi	Alueellisen vuosisuunnitelman laatiminen ja toteutumisen arviointi sekä toiminnan kehittäminen	Perustetaan Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmät	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Kumppanitoimijat – Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmät	2008

Keskeiset toimenpide-esitykset:

Laaditaan ohjausyhteistyötä koskevat yhteistyösopimukset kumppanitoimijoiden välille.
Perustetaan Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä sekä Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä

3.3. Ohjausyhteistyön prosessit – palveluketjut ja rajapinnat

Ohjausprosessit ja palvelujärjestelmä kuvataan yleisellä tasolla toimintamallissa. Oppilaitoskohtaiset ohjaustoiminta- ja palvelukuvaukset ovat toimintamallin liitteitä/linkkejä (perusopetuksen opinto-ohjaussuunnitelmat, ammatillisen oppilaitoksen opinto-ohjaus-

suunnitelmat ja lukion opinto-ohjaus- ja ohjaussuunnitelmat). Prosessikuvauksissa voidaan lisäksi kuvata/tarkentaa oppilaitoksittain ohjaus toiselle asteelle, ohjaus opintojen aikana ja ohjaus työelämään ja jatko-opintoihin.

Avaintekijät	Arviointikriteeri/mittari	Toimenpiteet	Toimintavastuutaho	Toteutuu
Ohjausyhteistyön palvelujärjestelmä	Rakenteet, palvelut ja palveluketjut on kuvattu sekä rajapinnat ja niiden toiminta on määritelty palvelujen ja palveluntuottajien näkökulmasta	– Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli – Oppilaitoskohtainen oppilaan-/opinto-ohjaussuunnitelmat/ prosessikuvaukset – Vuosittain laadittava ohjausyhteistyön alueellinen työsuunnitelma	– URA PLUS ja Ura-Matkaaja-projektit – Ohjauksen hankkeet – Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmät	2008 mennessä
Yhteisistä toimintakäytännöistä sopiminen Tiedottaminen	Alueellisessa ohjausyhteistyön vuosisuunnitelmassa on tarkennettu vastuun- ja työn jako Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmien kesken Tiedotussuunnitelma	– Yhteissuunnittelu – Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamallin mukainen toiminta – Toiminnan/prosessien jatkuva kehittäminen –Tiedottaminen toimintamallista ja toiminnasta.	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Kumppanitoimijat – Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmät	2010
Kumppanuudet koulutuksen ja nivelvaiheiden aikana	Ensisijainen toimija/toimijavastuu sovittuna	Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Kumppanitoimijat – Ohjaushenkilöstö	valmiina 2008
Nivelvaiheiden toimintamallit	Toimintamallit ja palveluketjut kuvattuna	– Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli – Tiedonsiirtolomakkeet ja toimenpiteet aktiivisessa käytössä	– URA PLUS ja Ura-Matkaaja-projektit – Ohjauksen hankkeet – Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät	valmiina 2007

Keskeiset toimenpide-esitykset:

Otetaan ohjausyhteistyön toimintasuunnitelma ja toimintamalli liitteineen käyttöön Oulun alueella.
Arvioidaan ja päivitetään oppilaitoskohtaiset oppilaan-/opinto-ohjaussuunnitelmat.
Tehostetaan nivelvaiheiden toimenpiteitä, tiedon siirtoa ja tietolomakkeiden käyttöä.
Huolehditaan tarvittavasta tiedottamisesta.

3.4. Ohjausyhteistyön henkilöstön osallistuminen ja kehittäminen

Alueellisen ohjausyhteistyön kaikkien organisaatioiden ja niiden henkilöstön aktiivinen osallistuminen ja sitoutuminen yhteistyöhön on tärkeää. Osallistuminen edellyttää tietoa siitä, millainen työnjako on eri organisaatioissa, ja keneen voi olla yhteydessä eri tilan-

teissa. Lisäksi eri verkostoryhmissä on oltava riittävästi jäseniä, joilla on verkoston tehtävän mukaista päätösvaltaa. Koulutuksen järjestäjien sekä kumppanitoimijoiden tulee varata riittävät resurssit alueelliseen verkostotoimintaan ohjaustoimijoiden käyttöön.

Avaintekijät	Arviointikriteeri/mittari	Toimenpiteet	Toimintavastuutaho	Toteutuu
Ohjausyhteistyöhenkilöstö	– Ohjausyhteistyötä tekevät henkilöt on nimetty ja yhdys-henkilöt on näkyvillä listana – Rooli ja tehtävät yksikössä sekä verkostossa on määriteltä – On sovittu työnjako ja vastuut eri toimijoiden kesken	– Luettelo ohjaustyötä tekevästä henkilöstä vastuu-alue-tietoineen julkaistaan vuosittain yhteistyöryhmissä sovitulla tavalla – Sovitut yhteistyötapaamiset	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä – Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä – Ohjaushenkilöstö	2008
Ohjausresurssien oikea kohdentaminen	– Pätevyysvaatimuksien määrittäminen ja toteutuminen – Sovittu tehtävät, työnjako, vastuut; ohjattavien, ohjaajien ja palvelujen suhde on tasapainossa – Alueellinen vuosisuunnitelma ja oppilaitos-/yksikökohtaiset suunnitelmat	– Ydintehtävien kuvaus ohjaushenkilöstön osalta – Koulutuksen järjestäjä osoittaa riittävät resurssit eri ohjaushenkilöstöryhmi-le tehtävänkuvan mukaisiin työtehtäviin ja täydennys-koulutukseen	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät	2010
Ohjauksen eettiset periaatteet	Ohjauksen eettiset periaatteet on määriteltä organisaatioittain ja yhteistyön rajapinnoissa	– Eettiset ohjeet kaikilla toimijoilla käytössä – Koko henkilöstön sitoutuminen eettisiin periaatteisiin – Salassapitovelvollisuus ja tietojen luovuttaminen	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Ohjaushenkilöstö	2008
Täydennyskoulutuksen alueellinen koordinaatio	Täydennyskoulutusten kohdentuminen (tarve, laatu, ajoitus)	Täydennyskoulutustarpeen kartoitus, koordinointi, koulutuskalenterin ylläpito	Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä	2008

Keskeiset toimenpide-esitykset:

Sitoudutaan toimimaan ohjausyhteistyöverkostoissa.   Julkaistaan vuosittain alueellinen luettelo ohjaustyötä tekevästä henkilöstä organisaatio- ja tehtäväalueittain.   Osoitetaan riittävät resurssit eri ohjaushenkilöstöryhmi-le tehtävänkuvan mukaisiin työtehtäviin ja täydennyskoulutukseen   Eettiset ohjeet, salassapito-ohjeet ja ohjeet tietojen luovuttamisesta ovat kaikilla käytössä.   Järjestetään vuosittaisia koulutuksen järjestäjien, Oulun lääninhallituksen ja työhallinnon järjestämiä yhteistyötapaamisia ja täydennyskoulutusta ohjausyhteistyön eri aiheista.

3.5. Ohjausyhteistyön kumppanuuksien kehittäminen

Ohjausyhteistyössä kumppanuudet perustuvat ensisijaisesti asiakkaiden ohjaus- tai palvelutarpeisiin sekä tunnistettuun keskinäiseen hyötyyn. Kumppanuudella varmistetaan ohjauspalvelujen laatu ja saatavuus. Palveluihin tulee osoittaa riittävät resurssit, niiden tu-

lee olla käytettävissä tehokkaasti ja kaikkien osapuolten on tunnettava ne. Ohjaushenkilöstöllä on mahdollista ylläpitää osaamistaan kumppanuuksien avulla sekä oppia uutta. Kumppanuus perustuu keskinäiseen luottamukseen, kunnioituksen ja avoimuuteen.

Avaintekijät	Arviointikriteeri/mittari	Toimenpiteet	Toimintavastuutaho	Toteutuu
Ohjausyhteistyön palvelujärjestelmän käyttöönotto	– Kumppanuudet on tunnistettu – Toimintoketjut ja rakenteet on kuvattu sekä rajapinnat ja niiden toiminta on määriteltä ohjausyhteistyön ja kumppanuuksien näkökulmasta – Tulevien ohjausyhteistyön kumppanuuksien ennakointi	– Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamallin käyttöönotto – Ohjauksen vuosittainen alueellinen työsuunnitelma – Oppilaitoskohtainen oppilaan-/opinto-ohjaussuunnitelma	– Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä – Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Ohjaushenkilöstö	2008
Yhteisistä toimintakäytännöistä sopiminen ja niistä tiedottaminen	Alueellisessa vuosisuunnitelmassa on tarkennettu vastuun ja työn jako	– Yhteissuunnittelu – Ohjauksen toimintamallin mukainen toiminta – Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamallin jatkuva kehittäminen	– Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä – Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä – Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Ohjaushenkilöstö – Kumppanitoimijat	2010
Kumppanuudet koulutuksen ja nivelvaiheiden aikana Nivelvaiheiden toimintamallit	– Palvelukuvaukset – Toimintamenetelmät kuvattuna	Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli	– URA PLUS ja Ura-Matkaaja-projektit – Ohjauksen hankkeet – Yhteistyö kumppaneiden kanssa	2007

Keskeiset toimenpide-esitykset:

Otetaan ohjausyhteistyön toimintasuunnitelma ja -malli käyttöön Oulun alueella.   Perustetaan ja käynnistetään alueelliset ohjauksen yhteistyöryhmät.   Laaditaan alueelliset vuosittaiset ohjausyhteistyön työsuunnitelmat.   Laaditaan kumppanuussopimukset.   Tiedotetaan toimintasuunnitelmasta, toimintamallista, kumppanuussopimuksista, vastuista ja työnjaosta omalle organisaatiolle ja kumppanitoimijoille.

3.6. Ohjausyhteistyön keskeiset suorituskykytulokset ja toiminnan arviointi

Koulutuksen vaikuttavuutta mitataan seuraamalla oppilaiden/ opiskelijoiden siirtymistä seuraavalle asteelle sekä työelämään. Opetus- ja työvoima-

viranomaiset valmistelevat yhdessä toimenpiteitä nuorten tukemiseksi koulutuksen ja työelämän tai jatko-opintojen nivelvaiheissa.

Avaintekijät	Arviointikriteeri/mittari	Toimenpiteet	Toimintavastuutaho	Toteutus
Palvelujärjestelmän toimivuus	Toimitaan sovittujen periaatteiden ja toimintamallin mukaisesti	Toimitaan sovittujen periaatteiden ja toimintamallin mukaisesti	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Ohjaushenkilöstö – Kumppanitoimijat	
Sijoittuminen koulutuksen jälkeen, jatkosuunnitelma	Realistinen jatkosuunnitelma (esim. osallistuminen yhteishakuun, suunnitelma siitä mistä ja miten käynnistän työnhaun, työnhakusuunnitelma, kuntoutussuunnitelma tms. oppijan henkilökohtaisesta tilanteesta liikkeelle lähtevä suunnitelma) Opiskeluvaiheen päättyessä 100 % kaikilla oppilailla/opiskelijoilla kaikilla kouluasteilla ja -muodoissa	– Täydennyskoulutus – Koulutuksen järjestäjä osoittaa riittävät resurssit eri ohjaushenkilöstöryhmille tehtävänkuvan mukaisiin työtehtäviin ja täydennyskoulutukseen	– Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät – Ohjaushenkilöstö – Kumppanitoimijat	2011: 100%
Sijoittuminen jatko-opintoihin ja työhön	*Perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyy 99 % Lukiossa – 90 % opiskelee korkea-asteella viimeistään kolmantena syksynä. – keskeyttäneitä on enintään 4 % ja negatiivisia keskeyttäneitä 1 %. – enintään 7 % opiskelijoista opiskelee yli kolme vuotta. Ammatillisessa tutkinnossa – vähintään 60 % sijoittuu työelämään 1. vuoden aikana valmistumisesta ja 20 % opiskelee korkea-asteella viimeistään kolmantena syksynä – keskeyttäneitä on enintään 7 % ja negatiivisesti keskeyttäneitä enintään 3 % kaikista opiskelijoista – enintään 20 % opiskelijoista opiskelee yli kolme vuotta.	**Seudulliset tuottavuusmittarit on määriteltä 2007. **Koko ikäluokan kouluttaminen, seurantajärjestelmän laatiminen koko ikäluokasta v. 2007. HOPS/HOJKS/ opinto-ohjelma laaditaan 1. vuoden syksyllä mahdollisimman aikaisin	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät	2008

* Oulun seudun toisen asteen strateginen selvitys; Oulun seudun toisen asteen koulutuksen tavoitetila. Leinonen, 2006.

Keskeiset toimenpide-esitykset:

Otetaan ohjausyhteistyön toimintasuunnitelma ja -malli käyttöön Oulun alueella.
Osoitetaan riittävät resurssit eri ohjaushenkilöstöryhmille tehtävänkuvan mukaisiin työtehtäviin ja täydennyskoulutukseen.
Järjestetään vuosittaisia koulutuksen järjestäjien, Oulun lääninhallituksen ja työhallinnon järjestämiä yhteis-työtapaamisia ja täydennyskoulutusta ohjausyhteistyön eri aiheista.
Oulun alueen ohjauksen yhteistyöryhmä koordinoi toimintasuunnitelman arviointia ja muutosmenettelyn toimeenpanoa.
Toimintasuunnitelmassa kuvattujen mittareiden ja toimenpiteiden toteutuminen tarkastellaan vuosittain.
Muutosmenettelyehdotukset esitetään koulutuksen järjestäjille ja muille ohjaustoimijoille vuosittaisessa tapaamisessa.

4. ESITYS TOIMINNAN KÄYNNISTÄMISESTÄ JA TAVOITTEET VUOTEEN 2013

Tämän toimintasuunnitelman ja -mallin käyttöönoton avulla on mahdollista edistää koulutustakuun ja yhteiskuntatakuun saavuttamista vuoteen 2013 mennessä seuraavilla toimenpiteillä:

Toimenpide:	Vastuutaho
1. Perustetaan Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä sekä Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät, Kumppanitoimijat
2. Laaditaan ohjausyhteistyötä koskevat yhteistyösopimukset kumppanitoimijoiden välille: – alueellinen yhteistyösopimus – kumppanitoimijoiden väliset sopimukset	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät Kumppanitoimijat
3. Sitoudutaan toimimaan sovituisissa ohjausverkostoissa.	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät Ohjaushenkilöstö, Kumppanitoimijat
4. Julkaistaan vuosittain alueellinen luettelo ohjaustyötä tekevästä henkilöstä organisaatio- ja tehtäväalueittain.	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät Kumppanitoimijat Alueelliset ohjauksen yhteistyöryhmät
5. Laaditaan ohjausyhteistyön alueellinen työsuunnitelma vuosittain.	Alueelliset ohjauksen yhteistyöryhmät
6. Laaditaan ohjausyhteistyön alueellinen ohjaustarpeen ennakointijärjestelmä.	Alueelliset ohjauksen yhteistyöryhmät Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät
7. Järjestetään vuosittaisia koulutuksen järjestäjien, Oulun lääninhallituksen ja työhallinnon järjestämiä tarvekartoituksiin ja koulutussuunnitelmiin perustuvia yhteistyötapaamisia ja täydennyskoulutusta ohjausyhteistyön eri aiheista.	Alueelliset ohjauksen yhteistyöryhmät Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät Oulun lääninhallitus
8. Tehostetaan nivelvaiheiden toimenpiteitä, tiedon siirtoa ja tietolomakkeiden käyttöä.	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät
9. Arvioidaan ja päivitetään oppilaitoskohtaiset oppilaan-/opinto-ohjaussuunnitelmat.	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät Ohjaushenkilöstö
10. Osoitetaan riittävät resurssit oppilaitoksien eri ohjaushenkilöstöryhmille tehtävänkuvan mukaisesti tyotehtäviin ja täydennyskoulutukseen.	Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät
11. Tiedotetaan toimintasuunnitelmasta, toimintamallista, kumppanuussopimuksista, vastuista ja työnjaosta omalle organisaatiolle ja kumppanitoimijoille	Kaikki toimijat

Ohjausyhteistyön toiminnan organisointi

Oulun alueella

Esitämme, että Oulun alueelle perustetaan Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä sekä Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä. Yhteistyöryhmien perustamisesta tehdään päätökset ja sovitaan koulutuksen järjestäjien ja kumppanitoimijoiden kanssa, kuka/ketkä koordinoivat yhteistyöryhmien kokouksista ja toimintaa ja miten toiminta resursoidaan.

Hallinnollisen yhteistyöryhmän tehtävät ja rooli päättäjätasolla:

Alueellisen ohjauksen yhteistyöryhmän roolina ja tehtävinä on seuraavien ohjausyhteistyöhön liittyvien asioiden laatiminen, ylläpitäminen ja kehittäminen yhteistyössä alueen koulutuksen järjestäjien sekä kumppanitoimijoiden kanssa:

- Ohjauksen toimintasuunnitelmassa esitettyjen kehittämiskohteiden edistäminen
- Ohjauksen toimintamallin edelleen kehittäminen ja alueellinen yhteissuunnittelu
- Ohjaustarpeen ennakointijärjestelmän linjaaminen
- Yhteistyötapaamisten mahdollistaminen alueen ohjaustoimijoille
- Täydennyskoulutustarpeen kartoitus ja koordinointi yhdessä toimijaryhmän kanssa
- Ohjaustoiminnan alueellinen arviointi

Yhteistyöryhmän kokoonpanoehdotus:

- Ammatillisten oppilaitosten edustaja
- Ammatillisen erityisopetuksen edustaja
- Lukiokoulutuksen edustaja
- Perusopetuksen edustaja
- Oulun seudun ja Haukiputaan työvoimatoimistojen edustaja
- Oulun työvoiman palvelukeskus
- Oulun lääninhallitus
- Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
- Oulun seutukunta: sosiaali-, terveys- ja nuorisotoimen edustajat
- Oulun läänin opinto-ohjaajat ry:n edustaja
- Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmän puheenjohtaja

Jäsenet ovat organisaatiossaan päätösvaltaisia henkilöitä ja tarvittaessa yhteistyöryhmässä voidaan käyttää asiantuntijoita.

Oulun alueen ohjausyhteistyö toimijatasolla

Oulun alueen ohjausyhteistyötä tehdään toimijatasolla erilaisissa verkostoissa: organisaation sisäisissä, organisaatioiden (kouluasteiden ja koulumuotojen) välisissä sekä hallinnonalat ylittävissä verkostoissa. Toimijatasoisten verkostojen työskentelyn kohteena ovat ohjauksen järjestäminen, ohjaustarpeiden alueellinen ennakointi sekä ohjauksen laatu ja kehittäminen. Verkostojen kootaan myös asiakkaan/ohjattavan ympärille, asiakastarpeesta lähtien.

Toimijakumppanuudet, -verkostot sekä asiakastarpeen arviointi ja palvelutarjonta on kuvattu Oulun alueen ohjauksen toimintamallissa.

Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmän tehtävänä on yhdessä hallinnollisen yhteistyöryhmän kanssa:

- Ohjauksen alueellinen työsuunnitelma
- Ohjaustarpeen ennakointijärjestelmä
- Alueellinen luettelo ohjaustyötä tekevästä henkilöstä organisaatio- ja tehtäväalueittain koulutuksen järjestäjien antamien tietojen perusteella
- Alueellisen täydennyskoulutuskalenterin ylläpito
- muut käytännön yhteistyöhön liittyvät tehtävät

Toimijaryhmän kokoonpanoehdotus:

- Ammatillisten oppilaitosten edustaja
- Ammatillisen erityisopetuksen edustaja
- Lukiokoulutuksen edustaja
- Perusopetuksen edustaja
- Oulun seudun ja Haukiputaan työvoimatoimistojen edustaja
- Oulun työvoiman palvelukeskus
- Oulun seutukunta: sosiaali-, terveys- ja nuorisotoimen edustajat
- Oulun läänin opinto-ohjaajat ry:n edustaja

tarvittaessa:

- Oulun lääninhallitus
- Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus

Jäsenet ovat organisaatiossaan ohjaustyötä tekeviä henkilöitä ja tarvittaessa toimijaryhmässä voidaan käyttää asiantuntijoita. Toimijaryhmän puheenjohtaja on jäsenenä hallinnollisessa yhteistyöryhmässä.

Alueellisessa yhteistyösopimuksessa sovitaan yhteistyöryhmän jäsenistä sekä kuka/ketkä ottavat vastuun yhteistyöryhmän työn eteenpäinviemisestä ja resursseista.

OULUN ALUEEN OHJAUSYHTEISTYÖ

ALUEELLINEN YHTEISTYÖSOPIMUS (luonnos)

Tämän sopimuksen osapuolet ovat:

Sopimus koskee seuraavia toimenpiteitä:

- **Opinto-ohjauksen toteutusvastuu** on oppilaan/opiskelijan oppilaitoksella, sisältäen ohjauksen seuraavalle koulutusasteelle ja/tai työhön
- **Oppilaan/opiskelijan mahdollisuus saada neuvontaa ja ohjausta oppilaitoksestaan hänelle oikeaan ohjauspalveluun** jatkuu opintojen päättymisen jälkeen
 - perusopetuksessa ja perusopetuksen lisäopetuksessa, kunnes oppilas täyttää 17 vuotta
 - toisella asteella (ammattillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa) 6 – 12 kk valmistumisen jälkeen
- **Yli 17-vuotiaiden työttömänä työnhakijana** olevien ohjaus on työhallinnon vastuulla, nuorten työpajoilla olevien nuorten ohjausvastuu on ensisijaisesti työpajalla
- **15–17-vuotiaitten koulutuksen tai työelämän ulkopuolella olevien nuorten** kotikunnalla on vastuu ohjauksesta (kuntakohtainen ohjaus- ja neuvontapalvelu).
- Perustetaan **Oulun alueen ohjauksen hallinnollinen yhteistyöryhmä** sekä **Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmä**.

Hallinnollisen yhteistyöryhmän tehtävät ja rooli päättäjätasolla:

xx

Yhteistyöryhmän kokoonpano:

xx

Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmän tehtävänä

xx

Toimijaryhmän kokoonpanoehdotus:

xx

Yhteistyöryhmien koordinaatiovastuu (ryhmien kokoaminen, ensimmäisen kokouksen koollekutsuminen ja toiminnan ylläpitäminen) Oulun alueen ohjauksen hallinnollisesta yhteistyöryhmästä sekä Oulun alueen ohjauksen toimijaryhmästä on xxx. Yhteistyöryhmiin osallistuvien henkilöiden palkkauksesta yhteistyön osalta vastaa jokaisen oma työnantaja.

Tämä sopimus on voimassa xx.xx.200x alkaen toistaiseksi ja se on kopioitu kaikille osapuolille.

Allekirjoitukset

Oulun alueen ohjausyhteistyö oppilaitoksen sisällä

Oppilaitoksessa on yhtenäisen ohjauksen polun varmistamiseksi ajantasainen opetussuunnitelmaan sisältyvä ohjaussuunnitelma (suositus), jossa:

- varmistetaan, että oppilaitoksen sisällä on yhteinen käsitys siitä mitä oppilaan-/opinto-ohjauksella tarkoitetaan, henkilöstö tunnistaa roolinsa ohjauksessa ja osaa käyttää ohjauksen menetelmiä ja verkostoja
 - ohjaustoiminnan vastuut ja resurssit on määritelty ohjauksen saatavuuden varmistamiseksi
 - kuvataan, miten oppilaitos tekee käytännössä yhteistyötä muiden ohjaustoimijoiden ja -verkostojen kanssa
 - kuvataan henkilöstölle järjestettävä koulutus ohjaustoiminnasta
 - varmistetaan, että kaikki oppilaat/opiskelijat saavat tarpeittensa mukaista ohjausta opiskelun eri vaiheissa ja erityisesti nivelvaiheissa
- kuvataan, miten erityistä tukea tarvitsevat oppilaat/opiskelijat tunnistetaan ja he saavat tarvitsemansa tuen
 - ohjeistetaan opiskeluhuoltoryhmän toiminta
 - sovitaan ohjauksen seurantarjestelmä oppilaan/opiskelijan siirtyessä oppilaitoksesta toiseen (lisäksi yhteistyösopimus)
 - kuvataan ohjauksen tavoitteen mukaisen toteutumisen arviointi
 - kuvataan, miten ohjaustoiminnan sisällöistä, palveluista ja ohjaushenkilöstöstä tiedotetaan säännöllisesti oppilaille/opiskelijoille, huoltajille ja muille yhteistyötahoille

5. OULUN ALUEEN URA- JA ELÄMÄNSUUNNITTELUN OHJAUKSEN TOIMINTAMALLI

Oulun alueen ura- ja elämänsuunnittelun ohjauksen toimintamalli on tuotettu yhteistyössä Ammattiopisto Luovin UraMatkaaja –projektin, Oulun seudun ammattiopiston URA PLUS –projektin ja alueen keskeisten ohjaustoimijoiden kanssa. Toimintamalli on tarkoitettu ensisijaisesti ohjausasiantuntijoiden ja -työntekijöiden käyttöön.

Toimintamallissa kuvataan Oulun alueen koulu- muotojen ja kouluasteiden (perusaste, toinen aste, siirtymät) välinen ohjauksellinen yhteistyö sekä yhteistyöhön liittyvät alueelliset ohjauspalvelut. Mallin pääpaino on palvelujärjestelmän kuvauksessa, jossa on pyritty kuvaamaan mahdollisimman kattavasti palvelutarjonta perusopetuksesta toiselle asteelle siirryttäessä, toisen asteen koulutuksessa ja siirryttäessä koulutuksesta työhön ja jatko-opintoihin. Mallissa esitellään kaikille oppilaille ja opiskelijoille tarjotut yleiset palvelut, sekä lisäksi erityistä tukea ja ohjausta opinnoissaan tarvitsevien erityispalvelut.

Toimintamallin sivuilla on eri tasoja, joissa siirrytään yleisestä tiedosta yksityiskohtaisempaan tietoon. Yleisemmällä tasolla on esitelty koko palvelutarjonta esimerkiksi toiselta asteelta työhön ja jatko-opintoihin siirryttäessä. Seuraavalla tasolla on kuvattu tarkemmin yksittäiset palvelut, mikä niiden sisältö on ja miten palvelun piiriin voi hakeutua, esimerkiksi mitä on työelämävalmennus. Yksittäistä palvelua kuvaavalta tasolta on myös linkki www-sivuille, jossa on kerrottu kyseisestä palvelusta tarkemmin.

Toimintamalli on kokonaisuudessaan käytettävissä Ammattiopisto Luovin (www.luovi.fi) ja Oulun seudun ammattiopiston (www.osao.fi) www-sivuilla. Toimintamalli on käytettävissä myös Oulun seudun hallinnoiman seutunapin verkkopalvelussa (www.seutunappi.fi).

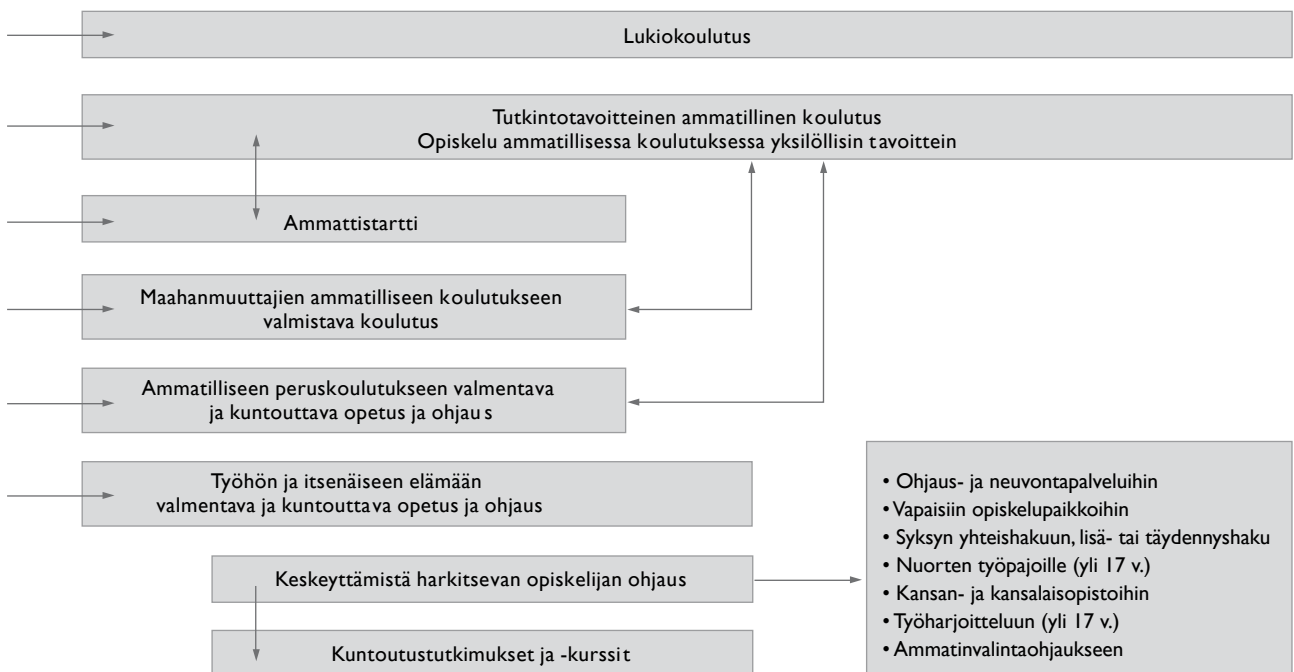
ESIMERKKIKUVAT OULUN ALUEEN URA- JA ELÄMÄNSUUNNITTELUN OHJAUKSEN TOIMINTAMALLISTA

Palvelutarjonta perusopetuksesta toisen asteen koulutukseen

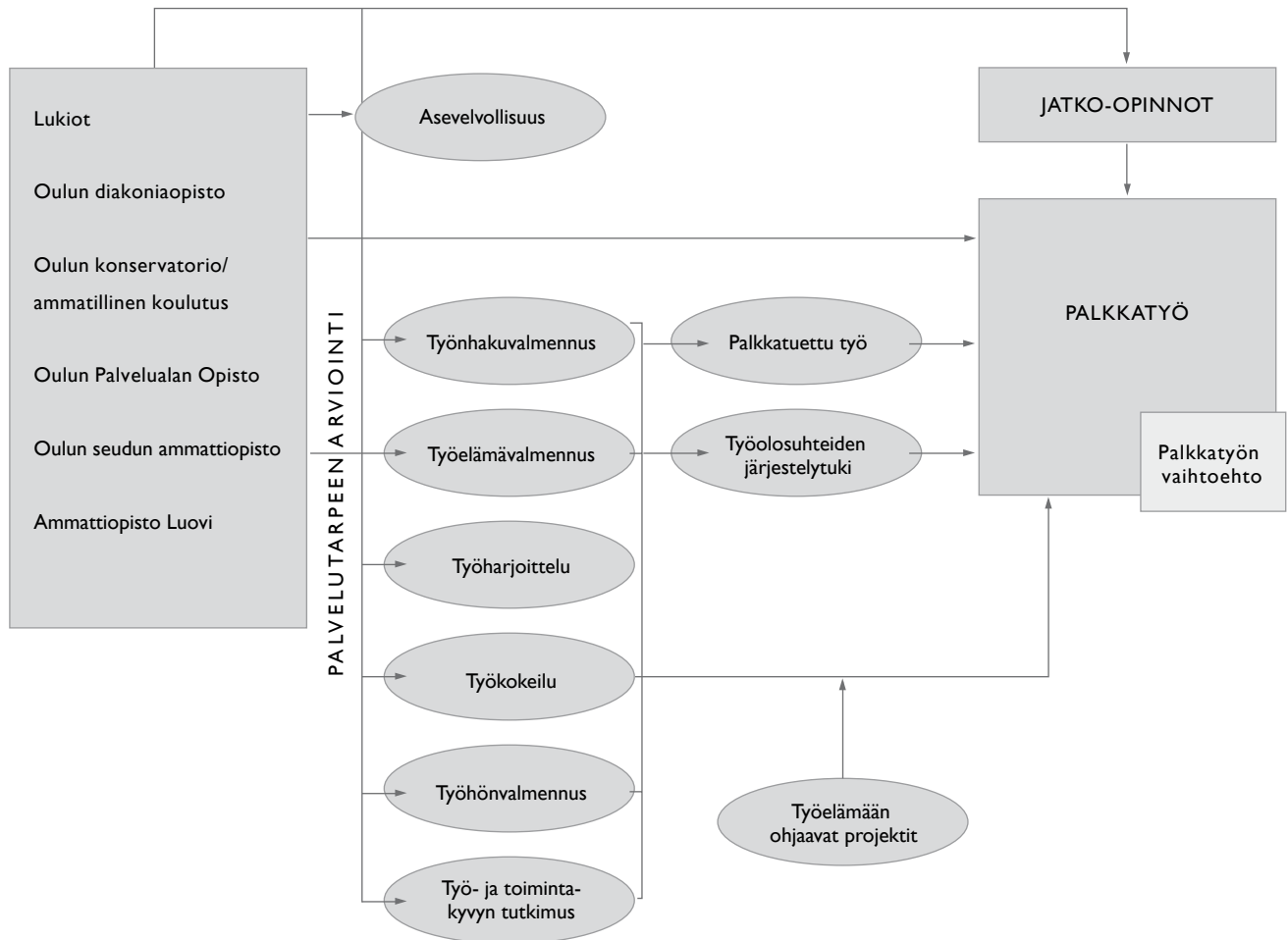
Kuva 3. Palvelutarjonta perusopetuksesta toisen asteen koulutukseen

Ura- ja elämänsuunnittelun palvelut toisella asteella

kuva 4. Ura- ja elämänsuunnittelun palvelut toisella asteella

Palvelutarjonta toiselta asteelta työhön ja jatko-opintoihin

Kuva 5. Palvelutarjonta toiselta asteelta työhön ja jatko-opintoihin.

Lähteet:

- Onnismaa, J. (2003). Epävarmuuden paluu. Ohjauksen ja ohjausasiantuntijuuden muutos. Akateeminen väitöstudkimus. Joensuun yliopisto. Kasvatustieteellisiä julkaisuja no 91.
- Opetushallitus, (2000). Ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteet. Matkailualan perustutkiminto. Määräys 20/011/2000. Helsinki : Opetushallitus
- Leinonen, K. (2006). Oulun seudun toisen asteen strateginen selvitys. Oulun seudun sivistystiimi.

LIITTEET

Liite I: Oulun alueen ohjaustoimijat

Esiopetusta, perusopetusta ja lukiokoulutusta ylläpitävät kunnat ja muut toimijat:

Hailuoto	es, pe
Haukipudas	es, pe, lu
Ii	es, pe, lu
Kempele	es, pe, lu
Kiiminki	es, pe, lu
Kylliälän koulu (valtion koulu), Liminka	pe
Liminka	es, pe, lu
Lumijoki	es, pe
Tervaväylän koulu (ent. Merikartano ja Lohipato) (valtion erityiskoulu), Oulu	es, pe
Muhos	es, pe, lu
Oulu	es, pe, lu
Oulun normaalikoulu	es, pe, lu
Oulun steinerkoulu	es, pe, lu
Oulunsalo	es, pe, lu
Svenska Privatskolan i Uleåborg	es, pe, lu
Tyrnävä	es, pe
Yli-Ii	es, pe
Ylikiiminki	es,pe
<i>(es = esikoulu, pe = perusopetus, lu = lukio)</i>	

Yleinen ammatillinen opetus:

Oulun Diakoniaopisto

Uusikatu 46, 6. krs.
90100 OULU
Puh. (08) 3132 230
Faksi 020 1606 551
Sähköposti: diakoniaopisto@oulundiakoniaopisto.fi
Kotisivu: www.oulundiakoniaopisto.fi
Ylläpitäjä: Oulun diakonissalaitoksen säätiö

Oulun konservatorio

PL 20
90015 OULUN KAUPUNKI
Puh. (08) 5584 9162
Faksi (08) 5584 9169
Sähköposti: kirsi.kropsu@ouka.fi
Kotisivu: www.oulunkonservatorio.fi
Ylläpitäjä: Oulun kaupunki

Oulun Palvelualan Opisto

Teuvo Pakkalan katu 15
90100 OULU
Puh. (08) 5352 000
Faksi (08) 5352 011
Sähköposti: info@opo.oulu.net
Kotisivu: www.opo.oulu.net
Ylläpitäjä: Oulun Marttayhdistysten Paikallisliitto ry

Oulun seudun ammattiopisto (OSAO)

Ylläpitäjä: Oulun seudun koulutuskuntayhtymä
(OSEKK)
Kotisivu: www.osao.fi

OSAO – Haukiputaan yksikkö

Ammattitie 1
90840 HAUKIPUDAS
Puh. (08) 3127 511
Faksi (08) 3127 596
Sähköposti: haukipudas@osao.fi

OSAO – Kaukovainion yksikkö, liiketalous

Kotkantie 2 C
90250 OULU
Puh. (08) 3126 711
Faksi (08) 3126 700
Sähköposti: kaukovainio.liiketalous@osao.fi

OSAO – Kaukovainion yksikkö, tekniikka

Kotkantie 2 A
90250 OULU
Puh. (08) 3127 711
Faksi (08) 3127 712
Sähköposti: kaukovainio.tekniikka@osao.fi

OSAO – Kempeleen yksikkö

Niittyraannatie 5
90440 KEMPELE
Puh. (08) 312 8111
Faksi (08) 312 8100
Sähköposti: kempele@osao.fi

OSAO – Pikisaaren yksikkö

Pikisaarentie 13
90100 OULU
Puh. (08) 3128 011
Faksi (08) 3128 012
Sähköposti: pikisaari@osao.fi

OSAO – Muhoksen yksikkö

Kirkkotie 1
91500 MUHOS
Puh.(08) 3126 311
Faksi (08) 3126 399
Sähköposti: muhos@osao.fi

OSAO – Limingan yksikkö

Iivarinpolku 2
91900 LIMINKA
Puh. (08) 3127 611
Faksi (08) 3127 699
Sähköposti: liminka@osao.fi

OSAO – Kontinkankaan yksikkö

Kiviharjuntie 8
90220 OULU
Puh. (08) 3127 111
Faksi (08) 3127 100
Sähköposti: kontinkangas@osao.fi

OSAO – Myllytullin yksikkö

Isokatu 1
90100 OULU
Puh. (08) 3128 311
Faksi (08) 3128 528
Sähköposti: myllytulli@osao.fi

Ammatillinen erityisopetus:

Ammattiopisto Luovi (31.7.2007 saakka Merikosken ammatillinen koulutuskeskus)
PL 389

90101 OULU
Puh. 020 7574005
Faksi (08) 8848 529
Sähköposti: etunimi.sukunimi@luovi.fi
Kotisivu: www.luovi.fi
Rehtori: Jussi Kemppainen
Ylläpitäjä: Hengitysliitto Heli ry

Vapaan sivistystyön oppilaitokset:**Limingan Kansanopisto**

Taidekoulu
Arvolankuja 1
91900 LIMINKA
Puh. (08) 5145 700
Faksi (08) 5145 750
Sähköposti: toimisto@lko.inet.fi
Kotisivu: www.limingantaidekoulu.com

Pohjola Opisto

Kaarretie 14

90500 OULU

Puh. (08) 5554 000

Faksi (08) 5471 310

Sähköp. toimisto@pohjolaopisto.oulu.net

Kotisivu www.pohjola-opisto.oulu.net

Korkea-aste:

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Oulun yliopisto

Muut toimijat:**Oulun läänin koulutusneuvottelukunta**

Koulutusneuvottelukunnassa on edustettuna keskeisimmät työntekijäjärjestöt, koulutusorganisaatiot kaikki koulutusasteet edustettuina ja aluehallinto mm. TE-keskukset ja maakuntien liitot. Läänin koulutusneuvottelukunta toimii Oulun kauppakamarin kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti myös Oulun kauppakamarin koulutusvaliokuntana. Kauppakamarin kanssa suunnitellaan kokousten teemat työelämän ja koulutuksen ajankohtaisista aiheista. Oulun lääninhallituksen päätöksenteossa koulutusneuvottelukunta on keskeinen vaikuttaja. Ministeriölle lähetettäviin esityksiin ja lausuntoihin lääninhallitus liittyy mukaan läänin koulutusneuvottelukunnan kannanotot. Koulutusneuvottelukunnan puheenjohtajana on maaherra Eino Siuruainen.

Liite 2: Toimintasuunnitelman ja -mallin valmisteluun osallistuneet henkilöt ja organisaatiot

Tämän toimintasuunnitelman laatimista on koordinoanut Oulun seudun ammattiopiston URA PLUS –hanke ja se on tuotettu yhteistyössä Ammattiopisto Luovin UraMatkaaja-hankkeen kanssa, joka koordinoi toimintamallin laatimista. Laatimisessa ovet olleet mukana vuosina 2005–2007 seuraavat tahot ja henkilöt (henkilö ja tehtävä siinä muodossa kun se on ollut tapahtumahetkellä):

URA PLUS-projekti:

Lehto Seija, projektipäällikkö

Väisänen Henna, projektiassistentti

UraMatkaaja-projekti:

Huttunen Marjut, projektipäällikkö

Hietala Ulla, opintoneuvoja, (aiemmin sijoittumisen ohjaaja)

Anniina Sämskilähti, projektiassistentti

URA PLUS Suunnitteluryhmässä:

Heikkinen Hannu	lehtori, vs. opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto, HAU
Hekkanen Arto	rehtori	Oulunsalon kunta /Oulunsalon lukio
Hietala Anna-Liisa	ylitarkastaja	Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
Hietala Ulla	opintoneuvoja	Ammattiopisto Luovi
Huttunen Marja-Leena	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki/ Myllytullin koulu
Huttunen Marjut	laatupäällikkö, proj.päällikkö	Ammattiopisto Luovi
Junttila Outi	vs. opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto/ Haukipudas
Juola Sari	toimistotyöntekijä	Oulun seudun ammattiopisto, LIM
Kaleva Kari	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto, KAU,t
Kangas-Heino Anneli	psykologi	Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
Kasurinen Helena	opetusneuvos	Opetushallitus
Kerkelä Juhani	psykologi	Oulun seudun työvoimatoimisto, palvelukeskus
Koistinen Anneli	työpajatoiminnan johtaja	Oulun kaupunki
Kunnari Anja	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki, Kastellin lukio
Latvala Tuula	apulaisrehtori/ opo	Oulun Palvelualan opisto
Leino Arto	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto/ Muhos
Leppäkangas Katja	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto, KEM
Luostarinen-Jämsä Jaana	erityisopettaja, ammatinop.	Oulun Palvelualan Opisto
Lämsä Anna-Liisa	pedagoginen johtaja	Ammattiopisto Luovi
Mikkonen Timo	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto, MUH
Mulari Marjo	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto, MYL
Määttä Marjaana	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki, Kaakkurin koulu
Oinas Tapio	opinto-ohjaaja	Oulunsalon kunta, Oulunsalon lukio
Partanen Tuuja	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto, PIK
Pasanen Ruut	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki/ Pohjankartanon koulu
Pietilä Ulla	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto, KAU,l
Pikkuaho Virpi	vs. kehittämisjohtaja	Oulun seudun ammattiopisto
Raetsaari Kirsi	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki, Pateniemen lukio
Rautalin Tiina	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki/ Laanilan lukio
Rimpeläinen-Karvonen Marita	toimialajohtaja	Oulun seudun työvoimatoimisto
Ruha Pirjo	opinto-ohjaaja	Ammattiopisto Luovi
Ruokojoki Minna	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto, HAU
Ruokonen Taina	opinto-ohjaaja	Oulun Diakoniaopisto
Saarenpää Raili	rehtori	Oulun Diakoniaopisto
Sandbacka Leena	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki, Kuusiluodon lukio

Sarkkinen Päivi	opinto-ohjaaja	Oulun Palvelualan Opisto
Satamo Kari	rehtori/sivistystoimenjohtaja	Lumijoen kunta/ Lumijoen yläaste
Svedlund Kirsti	rehtori	Oulun Palvelualan Opisto
Tanner Teuvo	psykologi	Ammattiopisto Luovi
Tauriainen Päivi	opinto-ohjaaja	Oulun seudun ammattiopisto/ Kontinkangas
Tervonen Tuula	rehtori	Oulunsalon kunta
Vesa Arja	opinto-ohjaaja	Limingan kunta
Vilppola Tuomo	rehtori	Oulun kaupunki, Heinätorin koulu
Vuollet Jukka	koulutussuunnittelija	Oulun seudun ammattiopisto, A&TK

Uramatkaaja-projektin Verkostotyössä nuoren koulutus-, kuntoutus- ja työllistämisen prosessin tehokas edistäminen/Palveluiden, palveluketjujen ja ohjausyhteistyön mallintaminen –verkostossa:

Anttila Anu	yksilövalmentaja	Oulun kaupunki, Nuorten työpajat
Arola Pasi	kuntoutusohjaaja	Verve
Eskola Anita	ylitarkastaja	Oulun lääninhallitus, sivistysosasto
Harjula Marita	hallinnon assistentti	Ammattiopisto Luovi
Hietala Anna-Liisa	ylitarkastaja	Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
Hietala Ulla	opintoneuvoja	Ammattiopisto Luovi
Husu Sanna	projektipäällikkö	Ammattiopisto Luovi/TUETTO-projekti
Ilvesvirta Meri	projektipäällikkö	Onnistuvat opit
Isojämsä Sari	psykologi	Oulun seudun työvoimatoimisto
Jaakola Tenho	projektipäällikkö	Oulun ympäristökuntien työpajat
Kajava Anu	työvoimaohj., yksikön esimies	Oulun seudun työvoimatoimisto
Kallio Pekka	kuraattori	Oulun seudun ammattiopisto
Kangas Tiina	apulaisrehtori/opinto-ohj.	Oulun Palvelualan Opisto
Karvonen Riina	opiskelijapalvelupäällikkö	Ammattiopisto Luovi
Keisu Jari	koulutusnäällikkö	Ammattiopisto Luovi
Kepanen Pirkko	yksilöllinen opettaja	Oulun seudun ammattiopisto
Kerkelä Juhani	psykologi	Oulun työvoiman palvelukeskus
Kiiskilä Jenni	opintoneuvoja	Ammattiopisto Luovi
Koistinen Anneli	työpajatoiminnan johtaja	Oulun kaupunki
Korhonen Anne	vakuutussihteeri	Kelan Pohjois-Suomen aluekeskus
Kotajärvi Saara	projektipäällikkö	Nuorten ystävät
Laamanen Annikki	kuntoutuspäällikkö	Oulun diakonissalaitos
Lehto Seija	suunnittelija	Oulun seudun ammattiopisto
Luostarinen-Jämsä Tiina	opinto-ohjaaja	Oulun Palvelualan Opisto
Lämsä Anna-Liisa	pedagoginen johtaja	Ammattiopisto Luovi
Multasuo Anne	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki, Heinätorin koulu
Määttä Pirjo	suunnittelija	Kelan Pohjois-Suomen aluekeskus
Nieminen-Hirvelä Mirkka	yksilövalmentaja	Oulun kaupunki, Nuorten työpajat
Ojanlatva Raimo	vs. palvelupäällikkö	Oulun kaupunki, sosiaali- ja terveystoimi
Paitsola Kirsi	palvelupäällikkö	Verve
Palojärvi Pauliina	urasuunnittelija	Ammattiopisto Luovi
Palokangas Vuokko	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki, Merikosken yläaste
Perttunen Timo	työvoimatoimiston johtaja	Haukiputaan työvoimatoimisto
Raetsaari Kirsi	opinto-ohjaaja	Oulun kaupunki, Pateniemen lukio
Rantakokko Aslak	projektipäällikkö	TUKEA-projekti
Rimpeläinen-Karvonen Marita	toimialajohtaja	Oulun seudun työvoimatoimisto
Ruha Pirjo	opinto-ohjaaja	Ammattiopisto Luovi
Ruokonen Taina	opinto-ohjaaja	Oulun Diakoniaopisto
Ruottinen Minna	urasuunnittelija	Ammattiopisto Luovi
Rytkönen-Laukka Leena	vastaava koulukuraattori	Oulun kaupunki, oppilashuolto

Sammallahti Carolina	sijoittumisen ohjaaja	Ammattiopisto Luovi
Silvennoinen Anna	vs. sosiaalityöntekijä	Ammattiopisto Luovi
Seppänen Jaakko	palvelujohtaja	Tervatulli Oy
Takalo Tuula	vastaava koulupsykologi	Oulun kaupunki, oppilashuolto
Takala Sari	psykologi	Ammattiopisto Luovi
Tanner Teuvo	psykologi	Ammattiopisto Luovi
Vilppola Tuomo	rehtori	Oulun kaupunki, Heinätorin koulu

Lisäksi ura- ja elämänsuunnittelun seminaarisarjan työryhmissä vuosina 2005-2007 toimintasuunnitelmaa ovat työstäneet edustajat seuraavista organisaatioista:

Arffman Consulting Oy
Haukiputaan työvoimatoimisto
Haukiputaan työvoimatoimisto, Iin toimipiste
Haukiputaan työvoimatoimisto, Kiimingin toimipiste
Hengitysliitto Heli ry, Merikosken kuntoutus ja tutkimus-keskus
Hengitysliitto Heli ry, työvalmennuskeskus Sytyke
Innomari Oy
Kalajoen kaupunki
Kastellin koulu
Kempeleen kunta, lukio
Kiimingin kunta
Kiimingin kunta, työpaja
Koillismaan työvoimatoimisto, Kuusamon toimipiste
Lapin TE-keskus
Limingan kunta
Limingan kunta, nuorten työpaja
Ammattiopisto Luovi
Ammattiopisto Luovi, Opiskelijahotelli
Nuorten Ystävät ry
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun kaupunki, Heinätorin koulu
Oulun kaupunki, Kaakkurin koulu
Oulun kaupunki, Myllytullin koulu
Oulun kaupunki, nuorisoasiankeskus
Oulun kaupunki, Pohjankartanon koulu
Oulun Palvelualan Opisto
Oulun seudun työvoimatoimisto
Oulun työvoiman palvelukeskus
Oulunsalon kunta
Oulunsalon kunta / Oulun ympäristökuntien työpajat
Piippolan käsi- ja taideteollisuusoppilaitos
Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
Pudasjärven työvoimatoimisto
Pulkkilan kunta
Raahen kaupunki, Merikadun koulu
Raahen koulutuskuntayhtymä
Raahen seutukunnan työvoimatoimisto
Rovaniemen Seudun työttömät ry
Ruukin kunta
Saamelaisalueen koulutuskeskus
Siikalatvan työvoimatoimisto

Sodankylän ammatti-instituutti
Sodankylän kunta
Sodankylän kunta, Jeesiönrannan koulu
Sodankylän kunta, Sodankylän ammatti-instituutti
Tyrnävän kunta
Utajärven kunta
Ylikiimingin kunta
Ylivieskan seutukunnan työvoimatoimisto

Toimintasuunnitelman valmistelussa on tehty yhteistyötä seuraavien kehittämishankkeiden kanssa:

- Teollisuuden nuoriso-ohjelma, TAT, Heikki Piilonen
- Urapolku-projekti, Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus, Anna-Liisa Hietala
- Draivi Linkki, Oulun kaupunki, Auli Kärki
- Onnistuvat Opit, Oulun seutu, Sonja Manssila, Meri Ilvesviita
- Opequal – Oulun kaupunki ja OSAO, Anneli Koistinen, Anu Anttila, Jukka Vuollet
- Oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämishankkeet (OPH/valtakunnallinen hanke, MeAKK/Koulutuspolku, OSAO/Ohjauksen polku)
- CHANCES -hanke, verkostomaisen työtavan kehittäminen, Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto, Seija Nykänen

Pilottikouluina Ohjauksen polku- ja URA PLUS- hankkeissa ovat toimineet:

Kastellin lukio, Kajaanintie 54, 90230 OULU
Kaukovainion koulu, Hiirihaukantie 4, 90250 OULU
Kuusiluodon lukio, Maunonkatu 1, 90100 OULU
Laanilan lukio, Hintantie 66, 90600 OULU
Myllytullin koulu, Kirkkokatu 1, 90100 OULU
Kaakkurin koulu, Pesätie 15, 90420 OULU
Pohjankartanon koulu, Suvantokatu 1, 90140 OULU
Teuvo Pakkalan koulu, Teuvo Pakkalan katu 17, 90100 OULU
Pateniemen lukio, Ruiskukkatie 4 – 6, 90580 OULU
Haukiputaan lukio, Poukamatie, 90830 HAUKIPUDAS
Haukiputaan yläaste, Poukamatie 2, 90830 HAUKIPUDAS
Kellon yläaste, Kylätie 6, 90820 KELLO
Limingan lukio, Linnukkatie 5, 91900 LIMINKA
Hannu Krankan koulu, Linnukkatie 5, 91900 LIMINKA
Lumijoen peruskoulu, Siikajoentie 63, 91980 LUMIJOKI
Kempeleen lukio, Vihiluodontie 580, 90440 KEMPELE
Kempeleen yläaste, Vihiluodontie 578, 90440 KEMPELE
Oulunsalon lukio, Mäntypellonpolku 10, 90460 OULUNSALO
Oulun Diakoniaopisto, Uusikatu 46, 90100 OULU
Oulun Palvelualan Opisto, Teuvo Pakkalan katu 15, 90100 OULU
OSAKK/Oulun seudun ammattiopisto, Kotkantie 2C, 90250 OULU
Oulun seudun ammattiopisto, Haukiputaan yksikkö, Ammattitie 1, 90840 HAUKIPUDAS
Oulun seudun ammattiopisto, Kaukovainion yksikkö, liiketalous, Kotkantie 2 C, 90250 OULU
Oulun seudun ammattiopisto, Kaukovainion yksikkö, tekniikka, Kotkantie 2, 90250 OULU
Oulun seudun ammattiopisto, Kempeleen yksikkö, Niittyranantatie 5, 90440 KEMPELE
Oulun seudun ammattiopisto, Kontinkankaan yksikkö, Kiviharjuntie 8, 90100 OULU
Oulun seudun ammattiopisto, Limingan yksikkö, Iivarinpolku 2, 91900 LIMINKA
Oulun seudun ammattiopisto, Muhoksen yksikkö, Kirkkotie 1, 91500 MUHOS
Oulun seudun ammattiopisto, Myllytullin yksikkö, Isokatu 1 (PL 325), 90101 OULU
Oulun seudun ammattiopisto, Pikisaaren yksikkö, Pikisaarentie 13, 90100 OULU
Oulun seudun ammattiopisto, Aikuis- ja työpaikkakoulutusyksikkö, Torikatu 23, 90100 OULU

ESR: Edistää työllisyyden kehittämistä tukemalla työllistettävyyttä, yrittäjyyttä, sopeutumiskykyä ja tasa-arvoa sekä investoimalla henkilöresursseihin.

OULUN SEUDUN
AMMATTIOPISTO

URA PLUS-projekti
Oulun seudun ammattiopisto
Uusikatu 2
90100 OULU
www.osao.fi

UraMatkaaja -projekti
Ammattiopisto Luovi
PL 389, Nahkatehtaankatu 3
90100 Oulu
www.luovi.fi